

FIFTY FOR THE FUTURE

KRONOS QUARTET

HOLLAND FESTIVAL

INHOUD

CONTENT

FIFTY FOR THE FUTURE

INFO & CREDITS 03

PROGRAMMA

PROGRAMME 04

FIFTY FOR THE FUTURE 05

FIFTY FOR THE FUTURE 13

TOELICHTING 06

PROGRAMME NOTES 14

*

HOLLAND FESTIVAL PROMS:

KRONOS QUARTET

INFO & PROGRAMMA

INFO & PROGRAMME 23

CREDITS 24

TOELICHTING 25

PROGRAMME NOTES 31

INTERVIEW MET DAVID HARRINGTON 36

INTERVIEW WITH DAVID HARRINGTON 41

OVER DE ARTIESTEN 45

ABOUT THE ARTISTS 47

BIOGRAFIEËN 48

BIOGRAPHIES 49

HOLLAND FESTIVAL 2016 52

WORD VRIEND

BECOME A FRIEND 54

COLOFON

COLOPHON 56

FIFTY FOR THE FUTURE

INFO

DO 23.6

THU 23.6

aanvang starting time

20:30 8:30 pm

locatie venue

Muziekgebouw aan 't IJ

duur running time

2 uur, inclusief een pauze

2 hours, including one interval

inleiding introduction

door by Jaïr Tchong

met with David Harrington & Yannis

Kyriakides

19:45

7.45 pm

context

vr 24 juni Fri 24 June

Tolhuistuin

Masterclass: Kronossessies

13:00-16:00 1-4 pm Coachings

17:00 5 pm Talkshow

zo 16 juni, 17:00 Sun 16 June, 5 pm

Festivalcentrum Stadsschouwburg

Amsterdam

David Harrington's Listening Party

CREDITS

muziek music

Sahba Aminikia, Laurie Anderson,

Donnacha Dennehy, Yotam Haber, Yannis

Kyriakides, N. Rajam, Merlijn Twaalfhoven,

Aleksandra Vrebalov

uitvoering performed by

Kronos Quartet:

David Harrington, viool violin

John Sherba, viool violin

Hank Dutt, altviool viola

Sunny Yang, cello cello

Ragazze Quartet:

Rosa Arnold, viool violin

Jeanita Vriens, viool violin

Annemijn Bergkotte, altviool viola

Rebecca Wise, cello cello

lichtontwerp lighting design

Brian H. Scott

geluidsontwerp sound design

Scott Fraser

wereldpremière world premiere

My Desert, My Rose

New York, 2 april 2016

Play

Amsterdam, 23 juni 2016

Dadra in Raga Bhairavi

San Francisco, 4 februari 2016

break_break_break

New York, 2 april 2016

The Lost Border Dances, Amsterdam, 23

juni 2016

Târ o Pood (Warp and Weft)
San Francisco, 12 april 2014

Flow

New York, 8 oktober 2010

One Hundred Goodbyes (C ad Sl an)
New York, 28 februari 2012

met steun van with support by

Mid Atlantic Arts Foundation through
USArtists International in partnership with
the National Endowment for the Arts and
the Andrew W. Mellon Foundation

PROGRAMMA PROGRAMME

Aleksandra Vrebalov (1970)
My Desert, My Rose (2015)
Nederlandse première
Dutch premiere

Merlijn Twaalfhoven (1976)
Play (2016)
wereldpremière
world premiere

N. Rajam (1938)
Dadra in Raga Bhairavi
(arr. Reena Esmail)
Nederlandse première
Dutch premiere

Yotam Haber (1976)
break_break_break (2015)
Nederlandse première
Dutch premiere

Yannis Kyriakides (1969)
The Lost Border Dances (2016)
ft. Ragazze Quartet
wereldpremière
world premiere

pauze interval

Sahba Aminikia (1981)
T ar o Pood (Warp and Weft) (2013)
I. Tarh
II. B aft
III. Pard akht
(video Vafa Khatami)
Nederlandse première
Dutch premiere

Laurie Anderson (1947)
Flow (2010)
(arr. Jacob Garchik)

Donnacha Dennehy (1970)
One Hundred Goodbyes (C ad Sl an) (2011)
I. Is L an Liom (I grieve for you)
II. Tom s B an (White Thomas)
III. C ad Sl an Dhuit (A Hundred Goodbyes
to You)

FIFTY FOR THE FUTURE

Kronos Quartet/Kronos Performing Arts Association heeft een avontuurlijke serie nieuwe opdrachten uitgezet onder de titel *Fifty for the Future: The Kronos Learning Repertoire*. Vanaf het seizoen 2015/2016 worden er voor *Fifty for the Future* vijftig nieuwe composities gemaakt - vijf jaar lang elk jaar tien werken - voor het moderne strijkkwartet, die speciaal zijn ontworpen als studiemateriaal voor studenten en beginnende professionals. De composities worden geschreven door een selecte groep componisten - vijftientig mannen en vijftientig vrouwen. Elk werk wordt door Kronos in première gebracht en elk werk gaat vergezeld van digitaal materiaal, waaronder partituren, opnames en notities voor de uitvoering. Deze zijn gratis online beschikbaar via kronosquartet.org. *Fifty for the Future* presenteert strijkkwartetmuziek als een levende kunstvorm. Kronos, het Holland Festival, Carnegie Hall en een grote groep van projectpartners slaan de handen ineen om *Fifty for the Future* te verwezenlijken, een nieuw en ambitieus project dat zich bezighoudt met compositieopdrachten, uitvoeringen, educatie en erfgoed en dat qua bereik en potentiële impact ongekend is.

My Desert, My Rose van Aleksandra Vrebalov, *Play* van Merlijn Twaalfhoven, Yotam Habers *break_break_break* en Tanya Tagaq's *Sivunittinni* werden gecomponeerd in het kader van *Fifty for the Future: The Kronos Learning Repertoire* van Kronos Performing Arts Association. De werken van Vrebalov, Twaalfhoven en Haber zijn te horen op 23 juni, en het werk van Tagaq op 25 juni.

PROGRAMMATOELICHTING

ALEKSANDRA VREBALOV (1970)

My Desert, My Rose (2015)

De in voormalig Joegoslavië geboren Aleksandra Vrebalov verliet Servië in 1995 om haar studie voort te zetten in de Verenigde Staten. Daar behaalde zij haar doctoraat aan de University of Michigan en haar master aan het San Francisco Conservatory. Ze woont momenteel in New York.

Vrebalov schrijft zelf over *My Desert, My Rose*:

'*My Desert, My Rose* bestaat uit een serie patronen die qua lengte, ritme, tempo en dynamiek open staan en voor elke uitvoering anders zijn. Hoe het stuk zich ontvouwt wordt bijna geheel overgelaten aan de individuele performer en zijn of haar gevoel en interactie met andere leden van de groep. De patronen zijn (genoteerd als) suggesties in plaats van vaste muzikale lijnen. Zodoende zijn het verloop en de lengte van het stuk bij elke uitvoering weer anders. De lijnen vloeien samen en sluiten aan om vervolgens uit elkaar te gaan en weer bij elkaar te komen, iedere keer concreter en strakker dan daarvoor. Het stuk eindigt in een ritmische harmonie, alsof de lijnen die elkaar schijnbaar toevallig ontmoeten voorbestemd zijn om weer samen te komen. Je kunt het vergelijken met een reis van vier personages, die vanuit verschillende plekken vertrekken en na een lange zoektocht en een aantal korte ontmoetingen uiteindelijk op dezelfde plek, in dezelfde tijd en met dezelfde taal samenkomen.

Dat ik dit stuk in zo'n open en tegelijk strak georganiseerde vorm heb kunnen schrijven, heb ik te danken aan mijn twintig jaar ervaring met de repetitie- en uitvoeringspraktijk van het Kronos Quartet, voor wie ik dertien van mijn veertien stukken voor strijkkwartet heb geschreven.'

MERLIJN TWAALFHOVEN (1976)

Play (2016)

De Nederlandse componist Merlijn Twaalfhoven werkt in conflictgebieden, op ongebruikelijke locaties en soms ook in de concertzaal. Twaalfhoven verbindt verschillende stijlen en culturen, maar op de eerste plaats mensen. Momenteel werkt hij aan publieksparticipatie en interactieve concerten binnen de klassieke muziek. Hierbij bouwt hij aan een netwerk van vernieuwende zangers en koren en ontwikkelt hij een methode voor musici en andere kunstenaars om zich directer te verhouden tot de maatschappij.

Twaalfhoven zegt zelf over *Play*:

‘Wat is muziek maken? Is het een krachttoer? Of kan het ook speels zijn? Is het een prestatie neerzetten en verwachtingen waarmaken of kan het zijn: openstaan voor het moment, de spelers uitdagen en iedereen verbinden?’

In de hedendaagse klassieke muziek is de scheidslijn tussen uitvoerende en luisteraar zeer strikt en duidelijk. We zouden bijna vergeten dat muziek eeuwenlang (en nu nog steeds, buiten de traditionele concertzaal) bij uitstek de manier was om te verbinden, om samen te komen, samen te creëren, om mee te doen en te spelen. Niet alleen bij religieuze kerkdiensten maar ook bij vieringen en rituelen geeft muziek een gevoel van eenheid.

Vandaag de dag is onze maatschappij versplinterd en verdeeld. Kunnen musici een rol spelen bij het creëren van nieuwe vormen van verbinding en gemeenschap? In deze compositie nodig ik alle aanwezigen uit om bij te dragen en te spelen.’

N. RAJAM (1938)

Dadra in Raga Bhairavi (arr. 2015)

(arr. Reena Esmail)

De Indiaas-Amerikaanse componiste Reena Esmail is afgestudeerd aan Juilliard en de Yale School of Music en studeerde in 2011-2012 met een Fulbright-beurs in India. In haar werk gebruikt Esmail elementen uit de westerse en de Hindoestaanse klassieke muziek. Zij is voor haar werk onderscheiden door de American Academy of Arts en ASCAP en haar stukken zijn uitgevoerd in de VS, India en andere landen. Esmail woont en werkt tegenwoordig in Los Angeles, Californië.

Esmail zegt over *Dadra in Raga Bhairavi*:

‘De Hindoestaanse (Noord-Indiase) violiste N. Rajam neemt een bijzondere en unieke plek in in de Indiase muziek. Zij werd getraind als Carnatisch (Zuid-Indiaas) violiste, maar paste later de Carnatische viooltechniek toe op Hindoestaanse muziek. N. Rajam speelt wat men *gakayi ang*, de zingende stijl, noemt en kreeg les op haar instrument van onder meer de legendarische zanger Omkarnath Thakur. Haar melodieën zijn direct en toch subtiel, tegelijk vluchtig en vanzelfsprekend.’

Reena Esmails arrangement van N. Rajams *Dadra in Raga Bhairavi* werd geschreven voor het Kronos Quartet in opdracht van het David Harrington Research & Development Fund.

YOTAM HABER (1976)

break_break_break (2015)

Yotam Haber werd geboren in Nederland en groeide op in Israël, Nigeria en Milwaukee (VS). Hij ontving in 2013 een opdracht van de Fromm Music Foundation, een prijs van de New York Foundation for the Arts, de Prix de Rome in 2007 en een Guggenheim Fellowship in 2005. In 2015 bracht Haber op het label Roven *Torus* uit, zijn eerste album met kamermuziek. Momenteel werkt Haber aan *New Water Music*, een interactief werk voor de Louisiana Philharmonic en een groep lokale muzikanten. Het stuk gaat in 2017 in première en wordt opgevoerd op boten op de Bayou St. John in New Orleans.

Haber schrijft zelf over *break_break_break*:

'Ik schreef *break_break_break* toen ik in New Orleans woonde en met mijn gezin op het punt stond om voor een jaar naar Berlijn te verhuizen. Beide steden delen een gezamenlijk element, dat misschien niet direct zichtbaar is maar deze steden wel heeft beïnvloed: het water. In New Orleans heeft het water verwoestingen aangericht. Het is een stad die desondanks en tegen haar eigen natuur in bloeit, hoewel er nog dagelijks land in zee verdwijnt. In Duitsland denkt iedereen bij water aan de grootste vluchtelingen crisis sinds het einde van de Tweede Wereldoorlog, waarbij het bereiken van het beloofde land gepaard gaat met een levensgevaarlijke oversteek. De onophoudelijke beeldenstroom van gezinnen die hun leven op het spel zetten, is een ervaring die pijnlijk nederig stemt.

Mijn dochtertje werd geboren toen ik het kwartet half af had. Hierdoor werd ik gedwongen een stap terug te zetten. Ik vlakte alles uit en dacht het hele stuk opnieuw uit. Het nihilisme dat de muziek naar een donkere plek had getrokken, verdween. Haar geboorte zette me op een pad van hoop en dank: de verwoestende kracht van het water werd overwonnen door de mogelijkheden van een nieuw leven. *break_break_break* is geïnspireerd op de vrolijke, wilde en extatische klanken van de rap-rave scene uit Zuid-Afrika. Speciale dank gaat uit naar componist Alvin Curran en zijn *Fake Book* (2015), waarvan het nummer *Collected Air* met toestemming gedeeltelijk is geciteerd.'

*Break, break, break,
On thy cold gray stones, O sea!
And I would that my tongue could utter
The thoughts that arise in me.*

Alfred, Lord Tennyson

Het kwartet wordt uitgevoerd door een versterkt strijkkwartet met elektronica ontworpen door Philip White.

YANNIS KYRIAKIDES (1969)
The Lost Border Dances (2016)

Yannis Kyriakides werd in 1969 geboren in Limassol, Cyprus. In 1975 emigreerde hij naar Groot-Brittannië en sinds 1992 woont hij in Nederland. Kyriakides studeerde muziekwetenschap aan York University en later compositie bij Louis Andriessen en Dick Raaijmakers. Hij heeft meer dan honderd composities op zijn naam staan, voor het overgrote deel muziektheater, multimedia en elektro-akoestische werken voor kamer- muziek- en grote ensembles. Zijn werk is uitgevoerd op de internationale podia, prominente festivals en door toonaangevende hedendaagse muziekensembles. Hij is mede-oprichter van het Maze Ensemble en doceert compositie aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag.

Kyriakides zegt zelf over *The Lost Border Dances*:

‘De titel verwijst naar de dansen die werden uitgevoerd door lijfwachten, de Akrites, tijdens de hoogtijdagen van het Byzantijnse Rijk. Het muzikale materiaal is gebaseerd op transcripties van die dansen en hun moderne equivalenten in de tradities van de Pontische Grieken in Noord-Griekenland en op de Balkan. Er zijn geen referenties naar volksmuziektradities. De beschrijvingen van de bewegingen zijn vertaald in muzikale gebaren en de muziek heeft een nieuwe invulling gekregen. In de muziek zijn acht dansen verwerkt. De twee strijkkwartetten nemen om beurten de leiding, zoals in een dance battle of een dance-off. De overgangen worden steeds langer naarmate het stuk vordert. Hierdoor ontstaat een gedeelde klankruimte tussen deze opnieuw bedachte dansen, een onomstreden bufferzone.’

The Lost Border Dances werd gemaakt in opdracht van het Holland Festival 2016 voor het Kronos Quartet en het Ragazze Quartet.

SAHBA AMINIKIA (1981)
Tar o Pood (2013)

Componist/pianist Sahba Aminikia werd geboren in Iran en studeerde in Rusland compositie aan het Staatsconservatorium van St. Petersburg. In zijn eigen land studeerde Aminikia bij de gerenommeerde Iraanse pianisten Safa Shahidi en Gagik Babayan. Aminikia woont tegenwoordig in de Bay Area bij San Francisco. Zijn werk is beïnvloed door jazz, hedendaagse Russische gecomponeerde muziek en, voor Aminikia het allerbelangrijkst, traditionele Iraanse melodieën.

Aminika schrijft zelf over *Tar o Pood*:

‘De tapijtweefkunst in Iran (Perzië) gaat terug tot de oudheid. Het eerste gedocumenteerde bewijs van het bestaan van Perzische tapijten komt

van Chinese teksten uit de derde eeuw. Mijn vader komt uit een familie van tapijtwevers en ik kan me nog herinneren dat mijn grootouders dagelijks tapijten weefden en dat ik daar als klein jongetje uren naar zat te kijken. De geluiden van hun gereedschap en scharen hebben grote nostalgische waarde voor mij. Ik kan me heel levendig herinneren hoe die geluiden in mijn hoofd een ritmische structuur vormden terwijl zij zo snel en mechanisch aan het werk waren.

Een tapijt kost ongeveer een jaar om te maken met twee tot vier mensen die er dag en nacht aan werken. Aan de ene kant zit iemand die het patroon zingt en aan de andere kant iemand die het patroon weeft. Sommige van deze liederen zijn van generatie op generatie doorgegeven en traditionele liederen geworden in een bepaalde streek, land of dialect van het Farsi. Die geluiden en liederen zijn de inspiratie voor *Tar o Pood*.’

Tar o Pood (Schering en Inslag) van Sahba Aminikia werd in opdracht van Nasrin Marzban en de Iraanse culturele gemeenschap van Ann Arbor (Michigan) geschreven voor het Kronos Quartet ter ere van hun veertigjarig jubileum.

LAURIE ANDERSON (1947)

Flow (2010)

(arr. Jacob Garchik)

Laurie Anderson is een van de meest gerenommeerde en avontuurlijke creatieve pioniers van de VS. Haar werk bestaat uit muziek, beeldende kunst, poëzie, film en fotografie, waarmee ze al meer dan dertig jaar haar publiek over de hele wereld uitdaagt en bekoort. Anderson dankt haar bekendheid vooral aan haar optredens en haar muziek.

Ze lanceerde haar carrière in de muziek in 1980 met haar eerste single *O Superman*, dat tot nummer twee reikte in de Britse hitlijsten en later ook verscheen op haar invloedrijke debuutalbum *Big Science*. Anderson nam daarna nog zes albums op bij Warner Brothers. In 2001 stapte ze over naar Nonesuch Records met het lovend ontvangen *Life on a String*, in 2010 gevolgd door *Homeland*. De originele versie van *Flow* is de laatste track op *Homeland* en werd genomineerd voor een Grammy voor Best Pop Instrumental. Recente multimedialproducties van Anderson zijn *Delusion* (2010) en *Dirtday* (2011), het derde werk in een cyclus waar ook *Happiness* (2001) en *The End of the Moon* (2004) deel van uitmaken. Anderson werkte eerder samen met het Kronos Quartet met *Landfall* in 2013. Sinds 1980 zijn het beeldende werk en de installaties van Anderson over de hele wereld te zien in de grote musea. Daarnaast heeft ze diverse films geregisseerd en tal van composities voor film en dans op haar naam staan.

Het arrangement van Laurie Andersons *Flow* door Jacob Garchik werd geschreven voor het Kronos Quartet in opdracht van David Harrington Research and Development Fund.

DONNACHA DENNEHY (1970)

One Hundred Goodbyes (Céad Slán) (2011)

De in Dublin geboren Donnacha Dennehy heeft werk gemaakt voor onder meer Dawn Upshaw, Kronos Quartet, Alarm Will Sound, St. Paul Chamber Orchestra en Bang on a Can. Na omzwervingen in de VS, Frankrijk en Nederland keerde Dennehy terug naar Ierland en vormde in 1997 in Dublin een gerenommeerd nieuw gezelschap: Crash Ensemble. Samen met zangers Dawn Upshaw en Iarla O'Lionáird nam het Crash Ensemble in 2011 het album *Grá agus Bás* met muziek van Dennehy op. Volgens het Amerikaanse National Public Radio was het een van de '50 Favorite Albums' (in alle genres) van 2011.

Dennehy schrijft zelf over *One Hundred Goodbyes (Céad Slán)*:

'In 1926, vier jaar na de onafhankelijkheid, gaf de regering van het jonge Ierland een zekere Dr. Wilhelm Doegen de opdracht om op het Ierse platteland opnamen te maken van de traditionele liederen en de Keltische taal, die deel uitmaakten van een folklore die aan het verdwijnen was. Doegen was vooral geïnteresseerd in het gesproken woord. Dit materiaal vormt dan ook het overgrote deel van de opnamen die hij samen met zijn assistent Karl Tempel tussen 1928 en 1931 maakte. Niettemin heeft Doegen ook een aantal opvallende opnamen gemaakt van *sean nós*, een vorm van vocale muziek die mij al een tijd lang fascineert. Het zijn de eerste opnamen die ooit zijn gemaakt van deze orale traditie en ze bevatten een groot aantal liederen die nu vergeten zijn.

One Hundred Goodbyes (Céad Slán) is opgebouwd rond een reeks samples van Doegens opnames van *sean nós*-liederen, die ik telkens in en uit het muzikale weefsel vlecht. Op een dieper niveau beïnvloedt de melodische en semantische opzet van deze liederen de muzikale processen die zich ontvouwen in het strijkkwartet. Deze invloed is niet traditioneel, maar komt voort uit mijn eigen postkoloniale vorming als jongen die opgroeide in een van de buitenwijken van Dublin en gefascineerd was door eigentijdse muziek.

One Hundred Goodbyes (Céad Slán) werd in opdracht speciaal geschreven voor het Kronos Quartet en gefinancierd door Arts Council of Ireland. Ik ben Siobhán Fitzpatrick en haar team van de Royal Irish Academy in Dublin zeer erkentelijk voor al hun hulp met betrekking tot het Doegen-archief, in het bijzonder dat ze het archief in zijn oorspronkelijke vorm voor mij hebben ontsloten en beschikbaar hebben gemaakt.'

FIFTY FOR THE FUTURE

Kronos Quartet/Kronos Performing Arts Association has launched an exciting new commissioning initiative – *Fifty for the Future: The Kronos Learning Repertoire*. Beginning in the 2015/16 season, *Fifty for the Future* will commission fifty new works – ten per year for five years – devoted to contemporary approaches to the quartet and designed expressly for the training of students and emerging professionals. The works will be created by an eclectic group of composers – twenty-five men and twenty-five women. Kronos will premiere each piece and create companion digital materials, including scores, recordings, and performance notes, which will be distributed online for free, through kronosquartet.org. Kronos' *Fifty for the Future* will present string quartet music as a living art form. Kronos, the Holland Festival, Carnegie Hall, and an adventurous list of project partners will join forces to support this exciting new commissioning, performance, education, and legacy project of unprecedented scope and potential impact.

Aleksandra Vrebalov's *My Desert, My Rose*, Merlijn Twaalfhoven's *Play*, Yotam Haber's *break_break_break* and Tanya Tagaq's *Sivunittinni* were commissioned as part of the Kronos Performing Arts Association's *Fifty for the Future: The Kronos Learning Repertoire*. The works by Vrebalov, Twaalfhoven and Haber will be performed on 23 June, Tagaq's work on 25 June.

PROGRAMME NOTES

ALEKSANDRA VREBALOV (b. 1970)

My Desert, My Rose (2015)

Aleksandra Vrebalov, a native of the former Yugoslavia, left Serbia in 1995 and continued her education in the United States, earning a doctorate from the University of Michigan and a master's degree from the San Francisco Conservatory. She now lives in New York City.

About *My Desert, My Rose*, Vrebalov writes:

'*My Desert, My Rose* consists of a series of patterns open in length, meter, tempo, and dynamics, different for each performer. The unfolding of the piece is almost entirely left to each performer's sensibility and responsiveness to the parts of other members of the group. Instinct and precision are each equally important in the performance of the piece. The patterns are (notated as) suggested rather than fixed musical lines, so the flow and the length of the piece are unique to each performance. The lines merge and align to separate and then meet again, each time in a more concrete and tighter way. The piece ends in a metric unison, like a seemingly coincidental meeting of the lines predestined to reunite. It is like a journey of four characters that start in distinctly different places, who after long searching and occasional, brief meeting points, end up in the same space, time, language.'

The writing of this piece, in a form as open and as tightly coordinated at the same time, was possible thanks to 20 years of exposure to rehearsal and performance habits of the Kronos Quartet, a group for which I have written thirteen out of fourteen of my pieces involving string quartet.'

MERLIJN TWAALFHOVEN (b. 1976)

Play (2016)

Merlijn Twaalfhoven is a Dutch composer working in conflict areas and unconventional locations, and occasionally in a concert hall. Twaalfhoven connects styles and cultures, but first of all people. Currently he is working on audience engagement and interactive concerts in the world of classical music, building a network of innovative singers and choirs and developing a method for musicians and other artists to engage more directly in society.

About *Play*, Twaalfhoven writes:

'What is music making? Is it high performance? Or can it be ... play? Is it

the delivery of an achievement with set expectations or can it be open to the moment, challenge the players and connect everybody?

In the classical music of today, the separation of performer and listener is very strict and clear. We might forget how for centuries (and still today, outside the conventional concert halls), music was the most effective way to connect, to create together, to participate, to play. Both in religious service as in celebrations or ritual, music establishes a sense of unity.

Today, our society is fragmented and divided. Can musicians play a role to create new forms of connectedness and community? In this composition, I invite all people that are present to contribute and... to play.'

N. RAJAM (b. 1938)

Dadra in Raga Bhairavi (arr. 2015)
(arr. Reena Esmail)

Indian-American composer Reena Esmail is a graduate of Juilliard and the Yale School of Music, and a 2011–12 Fulbright grantee to India. Her work draws elements from both Western and Hindustani classical music. Esmail's works have received honors from the American Academy of Arts and Letters and ASCAP, and have been performed throughout the United States, in India and abroad. Esmail currently resides in Los Angeles, California.

About *Dadra in Raga Bhairavi*, Esmail writes:

'Hindustani (North Indian) violinist N. Rajam occupies a rare and unique position in Indian music. While initially trained as a Carnatic (South Indian) violinist, she later adapted Carnatic violin technique to the performance of Hindustani music. N. Rajam plays in what is called the *gakayi ang*, the singing style, having trained on her instrument with such vocal legends as Omkarnath Thakur. Her melodies are direct and yet subtle: they seem, at once, guileless and ephemeral.

Reena Esmail's arrangement of N. Rajam's *Dadra in Raga Bhairavi* was commissioned for Kronos Quartet by the David Harrington Research & Development Fund.

YOTAM HABER (b. 1976)

break_break_break (2015)

Yotam Haber was born in the Netherlands and grew up in Israel, Nigeria, and Milwaukee. He is the recipient of a 2013 Fromm Music Foundation commission, a 2013 NYFA award, the 2007 Rome Prize, and a 2005 Guggenheim Fellowship. In 2015, Haber's first album of chamber music,

Torus, was released on Roven. He is currently working on *New Water Music*, an interactive work (premiering 2017) for the Louisiana Philharmonic and community musicians to be performed from boats and barges along Bayou St. John in New Orleans.

About *break_break_break*, Haber writes:

“While I was writing *break_break_break*, I was living in New Orleans, and preparing to leave for almost a year in Berlin with my family. Both of these cities are joined by a common, if not readily apparent, agent: water. Water in New Orleans has been a bringer of destruction to a city that despite all odds flourishes against its very nature, with land disappearing daily into the sea. Water is on everyone’s minds in Germany in a very different way: with a refugee crisis not seen since the end of WWII, reaching this ‘promised land’ is often achieved by the most perilous of sea journeys. The constant barrage of images of families putting their lives in danger is painfully humbling.

My daughter was born while I was half-finished with the quartet, and it caused me to go back, erase, and re-think the entire piece. The pessimism and nihilism that were pulling the music into a very dark place began to lift. Instead, her birth pushed me toward finding a path of hope and thanks-giving: the power of water to destroy outweighed by the possibilities of forging ahead to a new life.

break_break_break is inspired by joyous, wild, and ecstatic sounds coming from recent music in South Africa’s rap-rave scene. Special thanks to composer Alvin Curran and his *Fake Book* (2015), from which his ‘Collected Air’ is partially quoted with permission.’

Break, break, break,
    On thy cold gray stones, O sea!
And I would that my tongue could utter
    The thoughts that arise in me.

Alfred, Lord Tennyson

This quartet is performed by an amplified string quartet with electronics designed by Philip White.

YANNIS KYRIAKIDES (b. 1969)
The Lost Border Dances (2016)

Yannis Kyriakides was born in Limassol, Cyprus in 1969, emigrated to Britain 1975 and has been living in the Netherlands since 1992. He studied musicology at York University, and later composition with Louis Andriessen

and Dick Raaijmakers. He has written over a hundred compositions, comprising mostly of music theatre, multimedia and electroacoustic works for chamber groups and large ensembles. His work has been performed worldwide at many of the prominent music festivals, and by many leading contemporary music ensembles. He is a founding member of the ensemble Maze, and teaches composition at the Royal Conservatory of Music in The Hague.

About *The Lost Border Dances*, Kyriakides writes:

‘The title refers to the dances performed by border guards, known as Akrites, during the height of the Byzantine Empire. The transcription of these dances and their modern equivalents found in the traditions of the Pontos, through Northern Greece to the Balkans, is used in the piece as basis for the musical material. There is no reference to the folk music tradition - rather the description of the movements themselves have been translated into musical gesture, and the music re-imagined.

There are eight dances which are encoded in the music, each quartet alternating in taking the lead, like a dance battle, or a dance-off. The transitions become increasingly longer as the piece progresses, creating a shared sonic space between the re-imagined dances, an uncontested buffer zone.’

The Lost Border Dances was commissioned by the Holland Festival 2016 for the Kronos and Ragazze Quartets.

SAHBA AMINIKIA (b. 1981)

Tar o Pood (2013)

Born in Iran, composer and pianist Sahba Aminikia studied music composition in Russia at the St. Petersburg State Conservatory. In his homeland, Aminikia studied under renowned Iranian pianists Safa Shahidi and Gagik Babayan. Aminikia currently lives in the San Francisco Bay Area. In his work, Aminikia draws influence from jazz, Russian contemporary composition and, most importantly to him, the traditional melodies of Iran.

About *Tar o Pood*, Aminikia writes:

‘The origins of carpet weaving art in Iran (Persia) go back to ancient times. The first documented evidence on the existence of Persian carpets comes from Chinese texts dating back to the third century. My father’s side of family comes from a generation of carpet weavers and I personally remember my grandparents weaving carpets as a part of their daily routines while I used to sit and watch them work for hours. The sounds generated by their tools and scissors have a very nostalgic place in my mind as I remember vividly how these sounds would form a rhythmic structure in my head while they were working rapidly and mechanically.

A carpet takes about a year to complete while two or four people are working on it day and night. One person at one end of the carpet sings the patterns and the other on the other side weaves the pattern. Some of these songs survive generations of weavers and become routine songs in that region of country and in that dialect of Farsi. I thought of these sounds and songs as the inspiration behind *Tar o Pood*.¹

Sahba Aminikia's *Tar o Pood* (Warp and Weft) was commissioned for the Kronos Quartet by Nasrin Marzban and the Iranian cultural community of Ann Arbor (MI) in honor of Kronos' 40th anniversary.

LAURIE ANDERSON (b. 1947)

Flow (2010)

(arr. Jacob Garchik)

Laurie Anderson is one of America's most renowned—and daring—creative pioneers. Her work, which encompasses music, visual art, poetry, film, and photography, has challenged and delighted audiences around the world for more than 30 years. Anderson is best known for her multimedia presentations and musical recordings. Anderson's first album, *O Superman*, launched her recording career in 1980, rising to number two on the British pop charts and subsequently appearing on her landmark release *Big Science*. She went on to record six more albums with Warner Brothers. In 2001, Anderson recorded her first album with Nonesuch Records, the critically lauded *Life on a String* followed by *Homeland* in 2010. (The original version of *Flow* is the final track on her 2010 Nonesuch album *Homeland*, and was nominated for a Grammy for Best Pop Instrumental.) Recent multimedia productions include *Delusion* (2010) and *Dirtday* (2011), the third in a cycle that also included the works *Happiness* (2001) and *The End of the Moon* (2004). Anderson collaborated with the Kronos Quartet on the 2013 work *Landfall*. Anderson's visual and installation work has been presented since 1980 in major museums throughout the world. In addition she has directed several films and recorded many works for film and dance.

Jacob Garchik's arrangement of *Flow* by Laurie Anderson was commissioned for the Kronos Quartet by the David Harrington Research and Development Fund.

DONNACHA DENNEHY (b. 1970)

One Hundred Goodbyes (*Céad Slán*) (2011)

Born in Dublin, Donnacha Dennehy has received commissions from Dawn Upshaw, Kronos Quartet, Alarm Will Sound, St. Paul Chamber Orchestra, and Bang on a Can, among others. Returning to Ireland after studies

abroad in the United States, France, and the Netherlands, Dennehy founded the Crash Ensemble, Dublin's renowned new music group, in 1997. Alongside the singers Dawn Upshaw and Iarla O'Lionáird, Crash Ensemble features on the 2011 Nonesuch release of Dennehy's music, entitled *Grá agus Bás*. NPR named it one of its '50 Favorite Albums' (in any genre) of 2011.

About *One Hundred Goodbyes (Céad Slán)*, Dennehy writes:

'In 1926, the fledgling Irish government, four years after independence, hired a man called Dr. Wilhelm Doegen to travel the Irish countryside to make recordings of traditional songs and Gaelic speech that were part of a dying folklore. Doegen's main interest was in the speaking voice, and this material forms the bulk of what he recorded with his assistant, Karl Tempel, in his travels around Ireland from 1928 to 1931. Nevertheless, he also made some remarkable recordings of *sean nós*, an unaccompanied vocal music that has been fascinating to me for some time now. These recordings are the earliest made of this oral tradition and capture many songs that nowadays have been forgotten.

One Hundred Goodbyes (Céad Slán) is built around a number of samples from Doegen's recordings of *sean nós* songs which I weave in and out of the musical fabric. On a deeper level, the melodic and semantic make-up of these songs influences the musical processes that develop in the string quartet. This influence is not traditional, but rather reflected by my own postcolonial upbringing, as it were, as a suburban Dubliner engrossed in contemporary music.'

One Hundred Goodbyes (Céad Slán) is commissioned by, and written especially for, the Kronos Quartet with funds provided by the Arts Council of Ireland. I am deeply grateful to Siobhán Fitzpatrick and her team at the Royal Irish Academy in Dublin for all their help with the Doegen archive, and especially for their sourcing and making available to me the archive in its original unmodified form.'

HOLLAND FESTIVAL PROMS

**KRONOS
QUARTET**

INFO

ZA 25.6

SAT 25.6

aanvang starting time

17:00 5 pm

locatie venue

Het Concertgebouw

duur running time

1 uur, geen pauze

1 hour, no interval

Wolfgangapp

Download en gebruik Wolfgang tijdens dit concert. Deze gratis smartphone app vertelt u, terwijl de musici spelen, wat u op dat moment hoort in de muziek. Kijk op: wolfgangapp.nl Download the free mobile app Wolfgang for this concert.

Wolfgang will explain live (in Dutch) what is happening in the music while it's being performed. Go to: wolfgangapp.nl

context

za 25 juni Sat 25 June

Het Concertgebouw

Afterparty Holland Festival Proms

na afloop van *Africa Express presents ...*

Terry Riley's In C Mali

after the concert *Africa Express*

presents ... Terry Riley's In C Mali

vr 24 juni Fri 24 June

Tolhuistuin

Masterclass: Kronosossesies

13:00 1 pm Coachings

17:00 5 pm Talkshow

zo 16 juni, 17:00 Sun 16 June, 5 pm
Festivalcentrum Stadsschouwburg
Amsterdam

David Harrington's Listening Party

PROGRAMMA PROGRAMME

Omar Souleyman (1966)

La Sidounak Sayyada (2014)

(arr. Jacob Garchik)

Bryce Dessner (1976)

Aheym (2009)

Pete Townshend (1945)

Baba O'Riley (1971)

(arr. Jacob Garchik)

Terry Riley (1935)

One Earth, One People, One Love (2002)

uit from *Sun Rings*

Clint Mansell (1963) (arr. David Lang)

Lux Aeterna (2000)

uit from *Requiem for a Dream*

Tanya Tagaq (1977)

Sivunittinni (2015)

(arr. Jacob Garchik)

ft. Tanya Tagaq

Europese première

European premiere

Vladimir Martynov (1946)

The Beatitudes (1998/2006)

CREDITS

muziek music

Bryce Dessner, Clint Mansell, Vladimir Martynov, Terry Riley, Omar Souleyman, Tanya Tagaq, Pete Townshend

uitvoering performed by

Kronos Quartet:

David Harrington, viool violin

John Sherba, viool violin

Hank Dutt, altviool viola

Sunny Yang, cello cello

Tanya Tagaq, zang vocals

lichtontwerp lighting design

Brian H. Scott

geluidsontwerp sound design

Scott Fraser

wereldpremière world premiere

La Sidounak Sayyada

Toronto, 11 juni 2011

Aheym

Cincinnati, 12 maart 2009

Baba O'Riley

San Francisco, 26 juni 2015

One Earth, One People, One Love

Iowa, 26 oktober 2002

Lux Aeterna

Parijs, 1 april 2001

Sivunttinni

Toronto, 25 mei 2016

The Beatitudes

San Francisco, 11 september 2006

met steun van with support by

Mid Atlantic Arts Foundation through
USArtists International in partnership with
the National Endowment for the Arts and
the Andrew W. Mellon Foundation

PROGRAMMATOELICHTING

OMAR SOULEYMAN (geb. 1966)

La Sidounak Sayyada (2014)

(arr. Jacob Garchik)

Omar Souleyman is een legendarische Syrische muzikant die sinds 1994 met zijn medespelers een begrip is in de Syrische folk-pop en meer dan vijfhonderd studio- en live-albums uitbracht die in elke Syrische platenzaak zijn terug te vinden. Souleyman werd geboren in het landelijke noordoosten van Syrië. De rijkgeschakeerde muzikale traditie van deze streek hoor je duidelijk terug in zijn muziek, die schakelt van vocalen in de klassiek-Arabisch mawal-stijl naar energieke Syrische dabke (de folkloristische dans- en feestmuziek in die streken), Iraakse choubi en een reeks van Arabische, Koerdische en Turkse muziekstijlen. Deze mengeling van muziekstijlen is de ware sound van Syrië. Souleymans populariteit is gestaag gegroeid en hij geeft tal van concerten door heel Syrië en daarbuiten, in landen als Saoedi-Arabië, Dubai en Libanon.

Trombonist en componist Jacob Garchik werd geboren in San Francisco en woont sinds 1994 in New York. Sinds 1997 speelt hij bij de legendarische Lee Konitz, met wiens New Nonet hij vele malen door Europa en Amerika heeft getourd. Vanaf 2006 heeft Garchik voor het Kronos Quartet tientallen arrangementen en transcripties van muziek uit de hele wereld geschreven. Hij is actief als freelance trombonist en speelt met diverse groepen, waaronder het Ohad Talmor/Steve Swallow Sextet, John Hollenbeck Large Ensemble, Slavic Soul Party! en de Four Bags. Zijn tweede cd, *Romance*, kwam in 2008 uit.

Jacob Garchiks arrangement van *La Sidounak Sayyada* werd geschreven voor het Kronos Quartet in opdracht van David Harrington Research and Development Fund.

BRYCE DESSNER (1976)

Aheym (2009)

De in Brooklyn, New York woonachtige componist, gitarist en curator Bryce Dessner is bekend als lid van de (voor een Grammy genomineerde) band The National. Naast zijn werk met The National heeft Dessner ook naam gemaakt als componist en samengewerkt met een aantal van 's werelds creatiefste en meest gerespecteerde musici. In de afgelopen jaren heeft Dessner werk gecomponeerd voor onder meer de Los Angeles Philharmonic, BBC Symphony Orchestra, New York Philharmonic, New York City Ballet, Amsterdam Sinfonietta, Kronos Quartet en Eighth Blackbird.

Dessner zegt zelf over *Aheym*:

'Aheym betekent 'naar huis' in het Jiddisch, en dit stuk heb ik geschreven als een muzikale evocatie van het idee van vlucht en beweging. Als kleine jongens konden mijn broer en ik uren doorbrengen met mijn oma en haar vragen stellen over hoe ze in Amerika terecht was gekomen. Ze kon slechts een schets met een paar details geven, maar toch is dat allemaal in ons collectieve geheugen terechtgekomen en uiteindelijk deel geworden van onze eigen culturele identiteit en onze band met het verleden. In haar gedicht *Di rayze aheym* schrijft de Amerikaans-Jiddische dichteres Irena Klepfisz, professor op Barnard College in New York en een van de weinigen die als kind het getto in Warschau heeft overleefd: "Onder vreemdelingen is zij thuis. Hier, juist hier moet ze wonen. Haar herinneringen zullen monumenten worden."

Aheym is opgedragen aan mijn grootmoeder, Sarah Dessner.

Bryce Dessners *Aheym* is geschreven voor het Kronos Quartet.

PETE TOWNSHEND (1945)

Baba O'Riley (1971)

(arr. Jacob Garchik)

Pete Townshend, gitarist en songwriter van The Who, komt uit een muzikaal gezin in Chiswick in West-Londen. Hij ging naar Ealing Art College, waar hij zich breed cultureel oriënteerde met radicale performancekunst en Amerikaanse bluesmuziek. Beide kunstvormen zouden uiteindelijk terugkomen in de optredens van de Detours (de originele naam van The Who, opgericht door Roger Daltrey) tijdens hun gang langs het Londense club- en pubcircuit. Met de komst van Keith Moon als nieuwe drummer in 1964 en Kit Lambert en Chris Stamp als managers steeg de populariteit van The Who tot grote hoogten, terwijl Townshend meer en meer de rol van leider en woordvoerder van de band op zich nam.

Al snel bevond Townshend zich in de voorhoede van de Britse muziekexplosie in de sixties. Als gitarist en componist van de band werd hij de drijvende kracht achter een van de krachtigste, meest originele en uitgesproken oeuvres in de rockmuziek – van vroege, klassieke drie-minuten singles als *My Generation* en *I Can See For Miles* tot complete songcycli als *Tommy*, *Lifehouse* en *Quadrophenia*. Townshend vestigde zijn naam als een van de meest getalenteerde en originele muzikanten in de rock. Townshend heeft zijn eigen boekenuitgeverij en heeft als redacteur gewerkt bij het beroemde literaire uitgevershuis Faber & Faber. Dit bracht in 1985 een collectie korte verhalen van hem uit onder de titel *Horse's Neck*. Townshend heeft zijn memoires gebundeld in zijn boek *Who am I* en werkt momenteel aan *Floss*, een ambitieus nieuw muziekproject.

Baba O'Riley (ook bekend als *Teenage Wasteland*) werd in 1971 door The Who opgenomen voor het album *Who's Next*. De titel is geïnspireerd door de Indiase spirituele goeroe Meher Baba, en door Terry Riley, wiens *A Rainbow in Curved Air* grote invloed heeft gehad op Townshend.

Jacob Garchik's arrangement van *Baba O'Riley* werd geschreven voor het Kronos Quartet in opdracht van David Harrington Research and Development Fund.

TERRY RILEY (1935)

One Earth, One People, One Love (2002)

uit: *Sun Rings*

De avondvullende compositie *Sun Rings* bestaat onder meer uit opnamen van klanken uit ons zonnestelsel – kosmische gebeurtenissen als het knetteren van de zonnwind en het fluiten van bliksem in het verre heelal. Kort na 11 september 2001 hoorde componist Terry Riley de dichtster en romanschrijfster Alice Walker op de radio zeggen dat zij een mantra had voor 9/11, namelijk 'One Earth, One People, One Love'. Toen realiseerde Riley zich dat nadenken over het heelal een manier zou kunnen zijn om de problemen hier op aarde in perspectief te zetten. De mantra van Walker kreeg een centrale plek in het afsluitende deel van Riley's *Sun Rings*, en de stem van Walker werd gebruikt als integraal onderdeel van de muziek. Zoals Riley zegt in zijn beschrijving van *Sun Rings*: 'Dit werk gaat voornamelijk over de mens die vanaf de aarde naar het heelal reikt om zich bewust te worden van het omliggende zonnestelsel waarin hij leeft ... De ruimte is het rijk van dromen en de fantasie. Willen de sterren dat wij in vrede komen? Ik weet het wel zeker.'

Sun Rings werd geschreven voor het Kronos Quartet in opdracht van het NASA Art Program, National Endowment for the Arts, Rockefeller Foundation's Multi-Arts Production Fund, Hancher Auditorium/University of Iowa, Society for the Performing Arts, Eclectic Orange Festival/Philharmonic Society of Orange County, SFJAZZ, Barbican, London, U.K., en University of Texas Performing Arts Center, Austin (met steun van Topfer Endowment for Performing Arts). Aanvullende bijdragen die dit werk mogelijk hebben gemaakt zijn van Stephen K. Cassidy, Margaret Lyon, Greg G. Minshall, en David A. en Evelyne T. Lennette.

CLINT MANSELL (1963)

Lux Aeterna (2000)

uit: *Requiem for a Dream*

(arr. David Lang)

Requiem for a Dream is een speelfilm geregisseerd en mede geschreven

door Darren Aronofsky, gebaseerd op de roman uit 1978 van Hubert Selby Jr. Het verhaal speelt zich af in de straten van Coney Island in Brooklyn en is een schrijnend relaas van vier mensen die verslaafd zijn aan hun visioenen van een gelukkiger leven.

Clint Mansell, de componist van *Requiem for a Dream*, was de leider en oprichter van de Engelse rock/hip hop pioniers Pop Will Eat Itself. Mansell speelde gitaar en keyboards in de band, die tussen 1986 en 1996 in totaal vijf albums uitbracht op RCA/BMG en Nothing Records van Trent Reznor.

Mansell werkte voor het eerst samen met Aronofsky toen hij de muziek schreef voor *Pi* in 1997. Sindsdien heeft Mansell onder meer de muziek en soundtrack verzorgd voor films als *World Traveler* en *Abandon*, en remixes gemaakt van *Pi* en *Requiem for a Dream*. De meest recente samenwerking tussen de twee was voor hun soundtrack van *The Fountain* (2006), waar overigens ook uitvoeringen door het Kronos Quartet op staan. Deze soundtrack werd genomineerd voor een Golden Globe voor Best Original Score en werd in 2007 bij de World Soundtrack Awards gekozen tot Best Original Score of the Year en winnaar van de publieksprijs. Mansells thema voor *Requiem for a Dream* is immens populair gebleken – het is gebruikt in verschillende filmtrailers en geremixt door een reeks van artiesten, van Paul Oakenfold tot Lil Jon.

Backing track uitgevoerd door Clint Mansell.

De soundtrack voor *Requiem for a Dream* door het Kronos Quartet is uitgebracht op Nonesuch Records.

TANYA TAGAQ (1977)

Sivunittinni (2015)

(arr. Jacob Garchik)

Europese première

Tanya Tagaqs unieke vocalen zijn geworteld in de keelzang van de Inuit, maar haar muziek heeft zeker zoveel van doen met electronica en industriële- en metal-invloeden als met de traditionele cultuur. Tagaq staat bekend om haar genre-overstijgende, creatieve samenwerkingen. Met haar album *Animism* won ze in 2014 de Polaris Prijs en in 2015 een Juno Award. Haar bijdrage aan het *Fifty for the Future*-project van het Kronos Quartet markeert een volgend hoofdstuk in haar voortdurende creatieve samenwerking met de groep. Tagaq heeft een eredoctoraat van haar alma mater, Nova Scotia College of Art & Design in Halifax.

Tagaq schrijft zelf over *Sivunittinni*:

'*Sivunittinni*, oftewel 'zij die de toekomst hebben' komt uit een gedeelte

van een gedicht dat ik voor mijn album schreef. Het is de perfecte titel voor dit stuk. Ik hoop met dit stuk een klein beetje van mijn land aan toekomstige musici door te geven. Er is een disconnectie in het menselijk bestaan, een disconnectie met de natuur, en dat zorgt voor veel sociale onrust en angst, en voor het ontbreken van inzicht in wat gezondheid werkelijk is, en het ontbreken van een relatie met wat het leven is. Misschien kan dit stuk ons een beetje wakker schudden.

VLADIMIR MARTYNOV (1946)

The Beatitudes (1998, opnieuw gecomponeerd voor Kronos 2006)

De in Moskou geboren en getogen Vladimir Martynov studeerde af aan het Conservatorium van Moskou. Midden jaren zeventig maakte hij een radicale ommezwaai van de structurele finesses van de seriële muziek naar wat hij zelf omschrijft als 'nieuwe onschuld'. Martynov reisde door de noordelijke en centrale delen van Rusland, de noordelijke Kaukasus en het hooggebergte van de Pamir in Tadzjikistan, op zoek naar de 'muziek van mijn volk'. In bibliotheken zocht hij er naar manuscripten die hem konden helpen de tradities van de oude Russische koorgezangen terug te brengen. Martynov publiceerde verscheidene boeken over het onderwerp en gaf les aan het befaamde Russisch-orthodoxe klooster Troitse-Serguieva Lavra (Heilige Drie-eenheid klooster van St. Sergej)

David Harrington schrijft over *The Beatitudes*:

'Dit is een hercompositie van een koorwerk dat ik had gehoord op een cd die Andrey Kotov, de dirigent van het Sirinkoor in Moskou, elk lid van het Kronos eerder gaf. Ik ging terug naar mijn hotelkamer en luisterde de hele cd, waarop typisch Russische liturgische muziek stond. De laatste track was een verbluffend stuk van Vladimir Martynov, die toen al twee werken voor Kronos had geschreven. Ik was nog steeds op zoek naar een subliem stuk voor *Awakening*, een concertprogramma dat we aan het samenstellen waren voor de vijfde verjaardag van 9/11. Op die late avond in Moskou wist ik dat ik het had. Terug in San Francisco nam ik contact op met Vladimir, die toezegde speciaal voor dit optreden een versie van *The Beatitudes* te schrijven voor vooraf opgenomen kwartet en live kwartet. *The Beatitudes* is werkelijk een zeldzaam moment van perfectie.'

De opnametrack is uitgevoerd door Kronos en geproduceerd door Kronos en Scott Fraser. Vladimir Martynovs *The Beatitudes* werd opnieuw gecomponeerd voor het Kronos Quartet. De opname door Kronos is bij Nonesuch Records uitgebracht op *Music of Vladimir Martynov*, waarop een aantal van de werken staan die de componist voor Kronos heeft geschreven. Deze opname staat ook op de soundtrack voor de film *La grande bellezza*.

PROGRAMME NOTES

OMAR SOULEYMAN (1966)

La Sidounak Sayyada (2014)

(arr. Jacob Garchik)

Omar Souleyman is a Syrian musical legend. Since 1994, he and his musicians have been a staple of folk-pop throughout Syria issuing more than 500 studio and live-recorded albums which are easily spotted in the shops of any Syrian city. He was born in rural Northeastern Syria, and the myriad musical traditions of the region are evident in his music. Classical Arabic Mawal-style vocalization gives way to high-octane Syrian Dabke (the regional folkloric dance and party music), Iraqi Choubi and a host of Arabic, Kurdish and Turkish styles, among others. This amalgamation is truly the sound of Syria. His popularity has risen steadily and he tirelessly performs concerts throughout Syria and has accepted invitations to perform abroad in Saudi Arabia, Dubai and Lebanon.

Trombonist and composer Jacob Garchik, born in San Francisco, has lived in New York since 1994. He has toured Europe and North America extensively with the acclaimed Lee Konitz New Nonet, and has played with Konitz since 1997. Since 2006 Garchik has contributed dozens of arrangements and transcriptions for the Kronos Quartet of music from all over the world. An active freelance trombonist, he plays with groups including the Ohad Talmor/Steve Swallow Sextet, the John Hollenbeck Large Ensemble, Slavic Soul Party!, and the Four Bags. His second CD, *Romance*, was released in 2008 on Yestereve Records.

Jacob Garchik's arrangement of *La Sidounak Sayyada* was commissioned for the Kronos Quartet by the David Harrington Research and Development Fund.

BRYCE DESSNER (1976)

Aheym (2009)

Bryce Dessner is a Brooklyn-based composer, guitarist, and curator who is also a member of the Grammy Award-nominated band The National. In addition to his work with The National, Dessner has made a name for himself as an acclaimed composer, working with some of the world's most creative and respected musicians. Dessner's recent commissions include pieces for the Los Angeles Philharmonic, BBC Symphony Orchestra, New York Philharmonic, New York City Ballet, Amsterdam Sinfonietta, Kronos Quartet and eighth blackbird, among others.

About *Aheym*, Dessner writes:

'Aheym means 'homeward' in Yiddish, and this piece is written as musical evocation of the idea of flight and passage. As little boys, my brother and I used to spend hours with my grandmother, asking her about the details of how she came to America. She could only give us a smattering of details, but they all found their way into our collective imagination, eventually becoming a part of our own cultural identity and connection to the past. In her poem *Di rayze aheym*, the American-Yiddish poet Irena Klepfisz, a professor at Barnard in New York and one of the few child survivors of the Warsaw Ghetto, writes: "Among strangers is her home. Here right here she must live. Her memories will become monuments." '

Aheym is dedicated to my grandmother, Sarah Dessner.

PETE TOWNSHEND (1945)

Baba O'Riley (1971)

(arr. Jacob Garchik)

Pete Townshend, The Who's guitarist and principal songwriter, was born into a musical family in Chiswick, West London. He attended Ealing Art College, where he broadened his mind on a diet of radical performance art and American blues music, both of which would eventually inform the Detours as they worked their passage through the West London club and pub circuit. With the arrival in 1964 of drummer Keith Moon and managers Kit Lambert and Chris Stamp, The Who were on their way, with Townshend increasingly cast in the role of leader and spokesman.

Townshend soon found himself at the forefront of the British musical boom of the Sixties. As guitarist and composer of the band, he became the driving force behind one of the most powerful, inventive and articulate bodies of work in rock. From early classic three-minute singles like *My Generation*, *Substitute*, and *I Can See For Miles*, to complete song cycles in the shape of *Tommy*, *Lifhouse*, and *Quadrophenia*, Townshend established himself as one of the most gifted and imaginative musicians working in the rock field. He has run his own book publishing company and worked as an editor at the literary house of Faber & Faber which, in 1985, published *Horse's Neck*, a collection of his short stories. Townshend has published his memoir *Who I Am* and is currently working on *Floss*, an ambitious new music project. *Baba O'Riley* (also known as *Teenage Wasteland*) was recorded by The Who for the 1971 album *Who's Next*. The title is inspired by Meher Baba, the Indian spiritual master, and Terry Riley, whose *A Rainbow in Curved Air* was a great influence on Townshend.

Jacob Garchik's arrangement of *Baba O'Riley* was commissioned for the Kronos Quartet by the David Harrington Research and Development Fund.

TERRY RILEY (1935)

One Earth, One People, One Love from *Sun Rings* (2002)

The evening-length composition *Sun Rings* includes sounds harvested from our solar system—cosmic events like the crackling of solar winds and the whistling of deep-space lightning. Shortly after September 11, 2001, composer Terry Riley heard poet and novelist Alice Walker on the radio saying that she had a 9/11 mantra—‘One Earth, One People, One Love.’ It occurred to Riley that contemplating outer space could be a way to put the problems on Earth into perspective. Walker’s mantra provided a focal point for *Sun Rings*’ concluding movement. Furthermore, the sound of Walker’s voice became an integral component of the music itself. As Riley describes *Sun Rings*: ‘This work is largely about humans as they reach out from Earth to gain an awareness of their solar system neighborhood ... Space is the realm of dreams and imagination. Do the stars wish us to come in Peace? I am sure of it.’

Sun Rings was commissioned for the Kronos Quartet by the NASA Art Program, the National Endowment for the Arts, The Rockefeller Foundation’s Multi-Arts Production Fund, Hancher Auditorium/University of Iowa, Society for the Performing Arts, Eclectic Orange Festival/Philharmonic Society of Orange County, SFJAZZ, Barbican, London, U.K., and University of Texas Performing Arts Center, Austin (with the support of the Topfer Endowment for Performing Arts). Additional contributions from Stephen K. Cassidy, Margaret Lyon, Greg G. Minshall, and David A. and Evelyne T. Lennette made this work possible.

CLINT MANSELL (1963)

Lux Aeterna from *Requiem for a Dream* (2000)

(arr. David Lang)

Requiem for a Dream, a feature film directed and co-written by Darren Aronofsky, was adapted from the 1978 novel by Hubert Selby, Jr. Set on the streets of Coney Island, Brooklyn, the film is a harrowing journey into the psyches of four people addicted to their visions of a happier life.

Clint Mansell, composer of the score to *Requiem for a Dream*, was the front man and a founding member of the pioneering English rock/hip hop band, Pop Will Eat Itself. Mansell played guitar and keyboards for the band, which released a total of five albums for RCA/BMG Records and Trent Reznor’s Nothing Records between 1986 and 1996.

Mansell first worked with Aronofsky when he composed the original score for *Pi* in 1997. Since then, Mansell has worked on scores and soundtracks for such films as *World Traveler* (2002) and *Abandon* (2002) and produced remixes from *Pi* and *Requiem for a Dream*. Their most recent collaboration, also featuring performances by Kronos, can be heard on

the soundtrack to *The Fountain* (2006), which was nominated for a Best Original Score Golden Globe Award and won 2007 World Soundtrack Awards for Best Original Score of the Year and the Public Choice Award. Mansell's music for *Requiem for a Dream* has become extremely popular, appearing in numerous film trailers and sampled by artists ranging from Paul Oakenfold to Lil Jon.

Backing track performed by Clint Mansell

The soundtrack to *Requiem for a Dream*, featuring the Kronos Quartet, was released on Nonesuch Records.

TANYA TAGAQ (1977)

Sivunittinni (2015)

(arr. Jacob Garchik)

European premiere

Tanya Tagaq's unique vocal expression is rooted in Inuit throat singing, but her music has as much to do with electronica, industrial and metal influences as it does with traditional culture. She is known for her artistic collaborations that defy genre boundaries. Tagaq's album *Animism* won the Polaris Music Prize in 2014 and a Juno Award in 2015. Her contribution to Kronos Quartet's *Fifty for the Future* project marks another chapter in a longstanding creative association with the group. Tagaq is the recipient of an honorary doctorate degree from her alma mater, Nova Scotia College of Art & Design in Halifax.

About *Sivunittinni*, Tagaq writes:

'*Sivunittinni*, or *the future ones*, comes from a part of a poem I wrote for my album, and is the perfect title for this piece. My hope is to bring a little bit of the land to future musicians through this piece. There's a disconnect in the human condition, a disconnect from nature, and it has caused a great deal of social anxiety and fear, as well as a lack of true meaning of health, and a lack of a relationship with what life is, so maybe this piece can be a little bit of a wake-up.

VLADIMIR MARTYNOV (1946)

The Beatitudes (1998)

(rescored for Kronos in 2006)

A native of Moscow, Vladimir Martynov graduated from the Moscow Music Academy. In the mid-1970s, Martynov made a radical move from the structural refinement of serial music to what he described as a 'new innocence.' Martynov traveled northern and central Russia, northern Caucasus, Pamir, and Tadjikistan searching for the 'music of my people.' He began to look for manuscripts in libraries, with the intent to restore

the tradition of the ancient Russian choir chant. He published several books on that subject and taught in the famous Orthodox monastery of Troitse-Serguiev.

About *The Beatitudes*, David Harrington writes:

'This is a re-scoring of a work for choir that I heard on a CD that Andrey Kotov, the conductor of the Sirin Choir in Moscow, gave each member of Kronos earlier this year. I went back to my hotel room and listened to the whole CD, which was typical Russian liturgical music, until the last track, which was this astonishing piece by Vladimir Martynov, who had already written two works for Kronos. I had been looking for something sublime for *Awakening*, a concert program we put together as a musical meditation for the fifth anniversary of 9/11, and late that night in Moscow I knew that I had heard it. When I got back to San Francisco, I was in touch with Vladimir, who agreed to create a version of *The Beatitudes* for pre-recorded quartet and live quartet specifically for that performance. *The Beatitudes* are truly a rare moment of perfection.

Recorded track performed by Kronos and produced by Kronos and Scott Fraser. Vladimir Martynov's *The Beatitudes* was rescored for the Kronos Quartet. Kronos' recording appears on the Nonesuch release *Music of Vladimir Martynov*, which includes several of the composer's works commissioned for Kronos. This recording also appears on the score for the film *La grande bellezza*.

EEN GESPREK MET DAVID HARRINGTON

OPRICHTER EN ARTISTIEK LEIDER VAN KRONOS QUARTET

door Vincent Kouters

Het Kronos Quartet is een van de bekendste en meest gevraagde strijkkwartetten ter wereld. De helft van het jaar zijn jullie op tournee. Nog geen behoefte om het rustiger aan te doen?

‘Ik hou ervan om in San Francisco te zijn, bij mijn familie, mijn kinderen en kleinkinderen, en ik hou ervan om hier in onze repetitieruimte te zijn. Maar er is niets zo opwindend als muziek spelen voor mensen over de hele wereld. Om naar verschillende steden en culturen te gaan en muzikanten, componisten en publiek te kunnen ontmoeten. Voor mij zijn die ontmoetingen heel belangrijk. Ik spendeer een groot deel van mijn leven aan het ontdekken van nieuwe muziek. Ook als ik thuis ben. Dan probeer ik via YouTube en het internet zo veel mogelijk in contact te blijven met muzikanten en muziek uit iedere uithoek van de muzikale wereld.’

Het Kronos Quartet is dit jaar artist in residence op het Holland Festival. Waarom?

‘Een van de kwaliteiten van het Holland Festival is dat het het Hólland Festival is. Zoveel creativiteit bij elkaar op één plek en in één maand, dat moeten jullie koesteren. Hier in de Verenigde Staten hebben we niets wat daar op lijkt. The American Festival bestaat niet. Het zal hier ook nooit komen, daarvoor is ons land te verdeeld. Dat Kronos op het Holland Festival staat, is geweldig en daarom hebben we besloten om niet alleen concerten te geven maar er een complete *residency* van te maken: met coachings, een listening party en publieke discussies en praatjes. Voor mij zijn die andere activiteiten geen randprogrammering maar een integraal onderdeel van wat Kronos al jaren doet. Andere kwartetten begeleiden en onze kennis doorgeven is een essentieel onderdeel van ons werk. In de ruim veertig jaar dat Kronos nu bestaat hebben we onnoemelijk veel kennis en ervaring vergaard over het werk van de componisten waar we mee werken. Die willen we graag uitdragen. Daarom zijn we nu begonnen met *Fifty for the Future: The Kronos Learning Repertoire*. Holland Festival is een van partners die dit project mogelijk maakt.’

In de komende vijf jaar laat Kronos Quartet vijftig nieuwe werken voor strijkkwartet schrijven, door componisten van over de hele wereld. Vijfentwintig mannen en vijfentwintig vrouwen. Waarom is dat belangrijk voor jullie?

‘Toen ik Kronos in 1973 begon, kende ik geen enkele vrouwelijke componist. Niet één. Ik kende geen enkele componist uit Azië, evenmin uit Zuid-Amerika. Afrikaanse strijkkwartetmuziek bestond gewoon niet. Al deze dingen zijn nu een integraal onderdeel van ons werk. Ik ben er trots op dat er nu een gelijk aantal mannen en vrouwen composities schrijft voor Kronos. Ontzettend blij was ik met het allereerste werk dat we vorig jaar voor *Fifty for the Future* ontvingen, van Fodé Lassana Diabaté uit Mali. Wat een geweldig stuk. Ik heb al vier jonge groepen gehoord die

het speelden en het blijft fantastisch klinken. En dan hebben we nog Aleksandra Vrebalov, Wu Man, Garth Knox en binnenkort spelen we de première van Tanya Tagaq's nieuwe werk. Ik vind het bijzonder dat we in deze barre tijden van klimaatverandering en Donald Trump ook iets positiefs kunnen vieren, zoals de ontwikkelingen in de wereld van de strijkkwartetmuziek.

Een andere reden voor *Fifty for the Future* is meer praktisch van aard. Heel vaak worden wij door festivals en scholen gevraagd om kwartetten te coachen en telkens blijkt dat de muzikanten niet of nauwelijks toegang hebben tot partituren en andere informatie over de stukken die ze willen spelen. De toegankelijkheid van veel werk voor strijkkwartet was zo slecht dat we besloten om dit probleem eigenhandig op te lossen. Alle vijftig stukken voor *Fifty for the Future* staan straks op onze website, met complete partituren, opnames van hoe wij de stukken spelen en allerlei achtergrondinformatie van en over de componisten. Het is bedoeld als de ideale ingang tot onze muziek, en alles is voor iedereen gratis te downloaden. De eerste vijf stukken zijn sinds april beschikbaar. Je kan morgen beginnen met spelen als je wilt. Succes daarmee trouwens, want sommige van die stukken zijn nogal een uitdaging kan ik je vertellen.'

Enkele van deze nieuwe stukken spelen jullie tijdens de concerten in het Holland Festival. Zoals de wereldpremière van *Play* van Merlijn Twaalfhoven, een van de componisten in *Fifty for the Future*. Waarvan ken je hem?

'Een jaar of zes geleden sprak ik Merlijn na een concert en sindsdien hebben we contact gehouden. Ik ben erg onder de indruk van zijn muzikale ideeën en zijn gedachten over wat een concert of een muzikale ervaring zou moeten zijn. Hij denkt na over het sociale aspect van muziek, dat is bijzonder. Ik kan niet wachten hem weer te zien in Amsterdam.'

Ook bijzonder is de wereldpremière van *The Lost Border Dances*, een stuk van Yannis Kyriakides, speciaal geschreven voor Kronos Quartet én Ragazze Quartet.

'Het Ragazze Quartet leerde ik enkele jaren terug kennen tijdens een workshop in Carnegie Hall in New York. Sindsdien volg ik ze. Het idee ontstond om voor het concert in het Muziekgebouw aan 't IJ een octet te vormen. Dit wordt voor Kronos de eerste keer dat we samen met een ander kwartet op het podium staan. Tot nu toe was dat niet mogelijk, omdat er bij mijn weten geen muziek voor strijkoctet bestond. Dus moesten we eerst iets laten schrijven. Het Holland Festival en het Ragazze Quartet stelden voor om Yannis Kyriakides te vragen. Ik luisterde naar zijn muziek en dacht: dit is fantastisch. Hoe komt het dat ik nog niet eerder van hem heb gehoord?'

Het Ragazze Quartet is daarnaast een van de vier kwartetten die door Kronos gecoacht worden tijdens de voor publiek toegankelijke Kronos-sessies in het Tolhuistuin. Samen met drie kwartetten van de Nederlandse Strijkkwartet Academie, waaronder het Ebonit Saxofoon Kwartet. Saxofoon?

‘Geweldig. Dit is niet de eerste keer dat ik een saxofoonkwartet coach. Het is ontzettend cool om blazers als strijkers te laten klinken. En leerzaam ook, de technieken van een blazer zijn heel interessant en die kunnen we weer toepassen in onze eigen manier van spelen. Bovendien kan ik niet wachten om het stuk van Fodé Lassana Diabaté gespeeld te horen door een saxofoonkwartet.’

Gebeurt het na ruim veertig jaar Kronos nog vaak dat je iets nieuws leert?

‘Leren is dagelijkse kost. Gisteren hadden we onze eerste repetitie van het nieuwe stuk dat Tanja Tagaq voor ons schreef. Daarin moeten we onze strijkstokken laten klinken alsof ze ademen. Ze moeten zo klinken alsof ze daadwerkelijk ademen. Voor haar, als zangeres, is dat geluid niks nieuws, maar voor ons wel. We gebruiken een live-opname van haar als partituur. Nu moeten we gaan uitzoeken hoe we deze geluiden gaan noteren en vertalen naar een klank die wij uit onze instrumenten kunnen krijgen.’

Een andere activiteit tijdens het Holland Festival is een listening party in de Stadsschouwburg. Wat ga je draaien?

‘Ik wil de mensen niet de indruk geven dat ik een dj ben. Ik ga gewoon wat plaatjes draaien. Ik wil muziek laten horen die mij beïnvloed heeft en die het Kronos Quartet verder heeft gebracht. Ik wil niet gelijk alles weggeven nu, maar laten we zeggen: opnames van dieren die onder water met elkaar communiceren en een bizarre opname die ik heb van kevers die een boom opvreten in het zuidwesten van Amerika. Een angstaanjagend geluid. Onze bossen worden door deze kevers opgevreten dankzij de opwarming van de aarde. Verontrustend vind ik dat. Misschien draai ik ook iets uit *Black Angels* van George Crumb. Toen ik dat stuk hoorde in de zomer van 1973 gooide het mijn leven compleet overhoop. *Black Angels* is de reden dat Kronos Quartet bestaat.’

Wat maakt het geluid van een strijkkwartet zo mooi?

‘Twee violen, een altviool en een cello. Haydn heeft dat geluid zijn leven lang onderzocht. Hij schreef zijn beste en meest persoonlijke stukken voor strijkkwartet. Het kwartet is mijn instrument geworden. Ik zie mezelf nauwelijks nog als een violist. Als ik denk aan muziek, dan hoor ik het geluid van een strijkkwartet.’

Ik zit nu in onze repetitieruimte en ik kijk uit over de stoelen en lessenaars van Sunny, Hank en John. En het enige wat ik nu kan denken is: ik kan niet wachten om zo te repeteren, om met zijn vieren een stuk bij elkaar te brengen. Soms is het zwaar. Soms is het moeilijk. Maar ik hou ervan.'

Kan een strijkkwartet alles spelen?

'Met een beetje hulp wel. Ik heb althans nog nooit iets gevonden dat ik wilde spelen, maar dat we niet bleken te kunnen spelen. Of het nu de muziek van de pygmeeën uit Centraal-Afrika is of de ongelooflijk vioolmuziek van Ram Narayan uit India. Met genoeg inventiviteit en hulp en studie kan het strijkkwartet zich oneindig lang opnieuw uitvinden.'

AN INTERVIEW WITH DAVID HARRINGTON

THE KRONOS QUARTET'S FOUNDER AND ARTISTIC DIRECTOR

by Vincent Kouters

The Kronos Quartet is one of the best known and most popular string quartets in the world. You are on tour for half of the year. Don't you yet feel any need to take things more slowly?

'I love being in San Francisco with my family, my children and grandchildren, and I love being here in our rehearsal space. But there's nothing as exciting as playing music for people all around the world – going to different cities and cultures and meeting musicians, composers and audiences. Those meetings are very important to me. I spend much of my life discovering new music, even when I'm at home. I use YouTube and the internet to try as much as possible to keep in touch with musicians and music from every corner of the musical world.'

The Kronos Quartet is the Holland Festival's artist in residence this year. Why?

'One of the qualities of the Holland Festival is that it is *the* Holland Festival. So much creativity coming together in one place and in one month is something you should cherish. We have nothing of the kind here in the United States. The American Festival doesn't exist – there never will be one either, as our country is too divided for something like that. It's wonderful that Kronos is at the Holland Festival, which is why we decided not only to give concerts but to turn it into a complete residency, with coaching, a listening party, and public discussions and chats. I don't see these other activities as fringe programming, but rather as an integral part of what Kronos has been doing for years. Coaching other quartets and passing on our knowledge is an essential part of our work. In Kronos's more than forty years, we have amassed an untold wealth of knowledge and experience of the work of the composers we work with. We want to propagate this, which is why we started *Fifty for the Future: The Kronos Learning Repertoire*. Holland Festival is one of partners that is making this project possible.'

Over the next five years the Kronos Quartet has ordered fifty new compositions for string quartet by composers from all over the world. Twenty-five men and twenty-five women. Why is that important to you?

'When I started Kronos in 1973, I didn't know any female composers – not

one. I didn't know a single composer from Asia, or from South America; African string quartet music simply did not exist. All of these things are now an integral part of our work. I'm proud that an equal number of men and women now write compositions for Kronos. I was delighted with the first composition we received last year for *Fifty for the Future*, by Fodé Lassana Diabaté from Mali. What a great piece. I've already heard it being played by four young groups and it still sounds fantastic. And then we still have Aleksandra Vrebalov, Wu Man, Garth Knox, and we'll soon play the première of Tanya Tagaq's new composition. I find it remarkable that in these harsh times of climate change and Donald Trump we're also able to celebrate something positive, like the developments in the world of string quartet music.

Another reason for *Fifty for the Future* is more practical. Festivals and schools often ask us to coach quartets and the musicians always turn out to have little or no access to scores and other information about the pieces they want to play. The accessibility of a lot of compositions for string quartet was so bad that we decided to solve this problem ourselves. All fifty pieces for *Fifty for the Future* will soon be on our website, along with complete scores, recordings of how we play the pieces, and all sorts of background information from and about the composers. It is intended to be the ideal way to access our music, and everything can be downloaded for free by everyone. The first five compositions have been available since April. You can start playing tomorrow, if you like. Good luck with that by the way, because some of these pieces are quite a challenge, I can tell you.'

You are going to play some of these new compositions during the Holland Festival concerts, including the world premiere of *Play*, by Merlijn Twaalfhoven, one of the *Fifty for the Future* composers. How do you know him?

'I spoke to Merlijn after a concert some six years ago, and we've kept in touch ever since. I'm very impressed by his musical ideas and his thoughts on what a concert or a musical experience should be. He thinks about the social aspect of music, which is unusual. I can't wait to see him again in Amsterdam.'

The world première of *The Lost Border Dances*, composed by Yannis Kyriakides especially for the Kronos Quartet and the Ragazze Quartet, is also out of the ordinary.

'I met the Ragazze Quartet several years ago at a workshop at Carnegie Hall in New York. I've kept an eye on them since then. The idea came up to form an octet for the concert in the Muziekgebouw aan 't IJ. This will be the first time Kronos has performed with another quartet. It hadn't previously been possible, as there wasn't to my knowledge any music for string octets. So we first had to get something written. The Holland Festival and the Ragazze Quartet proposed asking Yannis Kyriakides. I listened to his music and thought: this is fantastic; how come I haven't heard of him before?'

The Ragazze Quartet is also one of the four quartets being coached by Kronos in the public sessions in the Tolhuistuin, along with three quartets from the Netherlands String Quartet Academy, including the Ebonit Saxophone Quartet. A saxophone quartet?

'Great! This isn't the first time I've coached a saxophone quartet. It's incredibly cool to make wind instruments sound like strings. It's also instructive: wind instrument techniques are very interesting, and we can apply them to our own way of playing. On top of which, I can't wait to hear Fodé Lassana Diabaté's composition being played by a saxophone quartet.'

After more than forty years of Kronos, do you still learn new things often?

'Learning is an everyday thing for me. Yesterday we had our first rehearsal of the new composition Tanya Tagaq wrote for us. We have to make our bows sound like they are breathing in it. They have to sound as if they are actually breathing. For her, as a singer, this sound is nothing new – but it is for us. We are using a live recording of her as a score. Now we have to figure out how we're going to record these sounds and translate them into sounds we can produce with our instruments.'

Another activity during the Holland Festival is a listening party at the Stadsschouwburg. What are you going to play?

'I don't want to give people the impression I'm a DJ. I'm just going to play a few albums. I want to play music that has influenced me and has taken the Kronos Quartet forward. I don't want to give everything away right now, but let's say there's going to be recordings of animals communicating under water, and a bizarre recording I have of beetles eating a tree in the American Southwest. A terrifying sound. Our forests are being eaten by these beetles thanks to global warming. I think it's disturbing. Maybe I'll also play something from George Crumb's *Black Angels*. The first time I heard the composition, in the summer of 1973, it completely turned my life upside down. *Black Angels* is the reason the Kronos Quartet exists.'

What makes the sound of a string quartet so beautiful?

'Two violins, a viola and a cello – Haydn spent his whole life studying these sounds. He wrote his best and most personal compositions for string quartets. The quartet became my instrument. I hardly see myself a violinist anymore. When I think of music, I hear the sounds of a string quartet.'

I'm sitting in our rehearsal room and – looking out over Sunny, Hank and John's chairs and desks – the only thing I can think now is: I can't wait for us to rehearse in a little while, and for the four of us to bring a composition together. It's sometimes tough; it's sometimes difficult; but I love it.'

Can a string quartet play everything?

'Yes – with a little help. At least, I've never found anything I wanted to play that proved impossible for us. Whether it was the music of the Pygmies of Central Africa or Ram Narayan's incredible violin music from India. With enough ingenuity, help, and study, the string quartet can reinvent itself infinitely.'

OVER DE ARTIESTEN

Al meer dan veertig jaar combineert het **Kronos Quartet** - David Harrington (viool), John Sherba (viool), Hank Dutt (altviool), en Sunny Yang (cello) – een onverschrokken, avontuurlijke geest met een vast plan om muziek voor strijkkwartet continu te blijven vernieuwen. Kronos is zo uitgegroeid tot een van de beroemdste en invloedrijkste ensembles ter wereld. Het kwartet heeft wereldwijd duizenden concerten gegeven, meer dan vijftig albums uitgebracht, samengewerkt met veel van 's werelds meest interessante en begaafde componisten en musici, en meer dan 850 werken en arrangementen voor strijkkwartet in opdracht laten maken. Naast een Grammy heeft het Kronos Quartet als enige zowel de Polar Music

Prize als de Avery Fisher Prize op zijn naam staan.

Sinds 1973 bouwt Kronos aan een overtuigend eclectisch repertoire voor strijkkwartet, met opnames en uitvoeringen van werken van 20ste-eeuwse meesters (Bartók, Schnittke), hedendaagse componisten (John Adams, Aleksandra Vrebalov), jazzlegendes (Charles Mingus, Thelonious Monk), rockartiesten (gitaarlegende Jimi Hendrix, Braziliaanse electronica-DJ en -producer Amon Tobin) en vele anderen.

Centraal in het werk van Kronos staat een serie van langdurige, diepgaande samenwerkingsverbanden met een aan-

tal van 's werelds meest vooraanstaande componisten, onder hen de 'vader van het minimalisme' Terry Riley, met wie het kwartet onder meer werkte aan het in opdracht van NASA gemaakte *Sun Rings* (2002). Kronos werkt regelmatig samen met artiesten van over de hele wereld, zoals de Chinese pipavirtuoos Wu Man, performancekunstenaar Laurie Anderson, Azeri zanger Alim Qasimov, de legendarische Bollywood "playback-zanger" Asha Bhosle en Inuit keelzangeres Tanya Tagaq. Kronos heeft ook opgetreden en/of opnamen gemaakt met grote namen als Paul McCartney, Allen Ginsberg, Zakir Hussain, Rokia Traoré, Rhiannon Giddens, Tom Waits, Howard Zinn, Betty Carter, en rockbands als The National en Sigur Rós. Op het gebied van dans heeft Kronos muziek gemaakt voor werk van beroemde choreografen als Merce Cunningham, Paul Taylor, Twyla Tharp en Eiko & Koma.

De muziek van Kronos wordt ook veelvuldig gebruikt in films, waaronder twee recente Oscar-genomineerde producties: *How to Survive a Plague* (2012) over de beginjaren van AIDS, en *Dirty Wars* (2013), een film over geheime Amerikaanse antiterrorisme-operaties. Kronos heeft daarnaast ook volledige soundtracks opgenomen van filmmuziek van Philip Glass (voor *Mishima* en *Dracula*) en Clint Mansell (*Noah*, *The Fountain* en *Requiem for a Dream*).

In 2014 kwam de Kronos Explorer Series uit, een vijfdelig retrospectief op cd; en de cd *A Thousand Thoughts*, met voor het merendeel voorheen niet-uitgebrachte opnamen uit het rijke repertoire van Kronos. In 2015 bracht Kronos een cd-box uit met muziek van Terry Riley, geschreven voor en uitgevoerd door het Kronos

Quartet. Alle aspecten van het werk van Kronos worden behartigd door de II-koppige stichting Kronos Performing Arts Association (KPAA) in San Francisco.

ABOUT THE ARTISTS

For more than 40 years, the Kronos Quartet - David Harrington (violin), John Sherba (violin), Hank Dutt (viola), and Sunny Yang (cello) - has combined a spirit of fearless exploration with a commitment to continually re-imagining the string quartet experience. In the process, Kronos has become one of the world's most celebrated and influential ensembles, performing thousands of concerts worldwide, releasing more than 50 recordings, collaborating with many of the world's most intriguing and accomplished composers and performers, and commissioning more than 850 works and arrangements for string quartet. A Grammy winner, Kronos is also the only recipient of both the Polar Music Prize and the Avery Fisher Prize.

Since 1973, Kronos has built a compellingly eclectic repertoire for string quartet, performing and recording works by 20th-century masters (Bartók, Schnittke), contemporary composers (John Adams, Aleksandra Vrebalov), jazz legends (Charles Mingus, Thelonious Monk), rock artists (guitar legend Jimi Hendrix, Brazilian electronica artist Amon Tobin), and many others.

Integral to Kronos' work is a series of long-running, in-depth collaborations with many of the world's foremost composers, including: "Father of Minimalism" Terry Riley, on projects such as the NASA-commissioned *Sun Rings* (2002).

Kronos has collaborated regularly with performing artists from around the world such as Chinese pipa virtuoso Wu Man, performance artist Laurie Anderson, Azeri vocalist Alim Qasimov, legendary Bollywood "playback singer" Asha Bhosle, and Inuit throat singer Tanya Tagaq. Kronos has also performed and/or recorded with the likes of Paul McCartney, Allen Ginsberg, Zakir Hussain, Rokia Traoré, Rhiannon Giddens, Tom Waits, Howard Zinn, Betty Carter, and rock bands The National and Sigur Rós. In dance, famed choreographers Merce Cunningham, Paul Taylor, Twyla Tharp, and Eiko & Koma have created pieces with Kronos' music. Kronos' work has been featured prominently in film, including two recent Academy Award-nominated documentaries: the AIDS-themed *How to Survive a Plague* (2012) and *Dirty Wars* (2013), an exposé of covert warfare. Kronos also recorded full scores by Philip Glass (for *Mishima* and *Dracula*) and by Clint Mansell (*Noah*, *The Fountain*, and *Requiem for a Dream*). 2014 brought the release of *Kronos Explorer Series*, a five-CD retrospective boxed set; and the single-disc *A Thousand Thoughts*, featuring mostly unreleased recordings from throughout Kronos' career, and a boxed set of Terry Riley's music written for and performed by Kronos came out in 2015.

With a staff of 11 based in San Francisco, the non-profit Kronos Performing Arts Association (KPAA) manages all aspects of Kronos' work.

Management for Kronos Quartet:
Kronos Performing Arts Association
P. O. Box 225340
San Francisco, CA 94122-5340 USA
kronosquartet.org
[facebook.com/kronosquartet](https://www.facebook.com/kronosquartet)
[instagram.com/kronos_quartet](https://www.instagram.com/kronos_quartet)
Twitter: @kronosquartet

BIOGRAFIEËN KWARTETTEN KRONOSSESSIES

Het **Ragazze Quartet** (Rosa Arnold en Jeanita Vriens op viool, Annemijn Bergkotte op altviool en Rebecca Wise op cello) is een jong, Nederlands strijkkwartet dat opvalt door haar muzikale bevoegdheid, talent, presentatie en met name haar veelzijdigheid. Het Ragazze Quartet schroomt niet om vanuit een klassieke basis samenwerkingen aan te gaan met componisten, musici, makers en kunstenaars uit andere muziekstijlen en andere kunst disciplines, waarbij beide benaderingen of disciplines elkaar vanuit gelijkwaardig oogpunt aanvullen en optillen. Het Ragazze Quartet volgde de tweejarige fulltime opleiding aan de Nederlandse StrijkKwartet Academie (NSKA) en sloot deze af in 2011. In 2010 was het Ragazze Quartet een van de slechts drie kwartetten wereldwijd die in Carnegie Hall, New York deelnamen aan de masterclass van het Kronos Quartet. In 2012 tekenden het kwartet een contract bij het label Channel Classics voor drie cd's. *Vivere* (2013) en *Česko* (2015) werden door de (inter)nationale pers lovend ontvangen. In mei dit jaar kwam de derde uit:

Four Four Three, geheel gewijd aan de muziek van Terry Riley. In 2013 won het kwartet de Kersjes van de Groenekan Prijs voor uitzonderlijk talent in de Nederlandse kamermuziek.

Het **Quatuor Yako** (Ludovic Thilly en Pierre Maestra op viool, Vincent Verhoeven op altviool en Alban Lebrun op cello) is opgericht in 2015. Het studeerde kamermuziek

aan het conservatorium in Lyon en is een graag geziene gast op veel masterclasses en academies. In 2015 stond het kwartet op het podium met the Bill T. Jones/Arnie Zane Company. In maart dit jaar won het de FNAPEC competitie.

Het **Cassadó Quartet** bestaat uit Sergio Aparicio Rodríguez (viool), Sigurjon Freyrsson Lorenzo (viool), Marleen A-Tjak (altviool) en Andrea Gómez Oncina (cello). De muzikanten ontmoetten elkaar op Codarts, Hogeschool voor de Kunsten in Rotterdam. Op dit moment studeren ze aan de Nederlandse StrijkKwartet Academie in Amsterdam. Ze werkten samen met de Franse theatergroep Vivarium Studio in de Rotterdamse Schouwburg. Het kwartet beheerst een groot aantal stijlen, van Haydn tot Schönberg. Ook hebben ze de Vierde Symfonie van Gustav Mahler gespeeld in het arrangement voor kwartet. Ze vernoemden het kwartet naar Gaspar Cassadó, een Spaanse cellist en componist uit het begin van de 20e eeuw.

Het **Ebonit Saxofoon Kwartet** (Simone Müller, Dineke Nauta, Johannes Pfeuffer en Paulina Marta Kulesza) is een ensemble met muzikanten uit Polen, Nederland en Duitsland en speelde al in vele grote concertzalen. Ook stond het op internationale festivals in Schotland, Nederland en Duitsland en won diverse prijzen. Komend seizoen toert het kwartet door Nederland met de Dutch Classical Talent Tour. Ook speelt het in een muziektheatervoorstelling van Oorkaan. Het kwartet heeft sinds de oprichting in 2011 een breed repertoire opgebouwd variërend van originele Franse saxofoonkwartetten en bewerkingen van strijkkwartetten tot hedendaagse composities.

BIOGRAPHIES OF QUARTETS IN KRONOS SESSIONS

The **Ragazze Quartet** – Rosa Arnold and Jeanita Vriens (violin), Annemijn Bergkotte (viola) and Rebecca Wise (cello) – is a young Anglo-Dutch quartet that stands out for its musical inspiration, talent, presentation and especially its versatility. The Ragazze Quartet does not hesitate to collaborate with composers, musicians, authors and artists from other music styles and artistic disciplines. Both approaches or disciplines complement and elevate each other from a comparable point of view in these collaborations. The Ragazze Quartet did the full-time two-year course at the Netherlands String Quartet Academy (NSQA), which they completed in 2011. It was one of only three quartets worldwide to participate in the Kronos Quartet master class at Carnegie Hall in New York in 2010. The Quartet landed a contract with the label Channel Classics for three albums in 2012. *Vivere* (2013) and *Česko* (2015) were enthusiastically received by the international press. Its third album came out in May of this year: *Four Four Three*, devoted entirely to Terry Riley's music. In 2013 the quartet won the Kersjes van de Groenekan Prize for exceptional talent in Dutch chamber music.

The **Quatuor Yako** (Ludovic Thilly and Pierre Maestra (violin), Vincent Verhoeven (viola), and Alban Lebrun (cello)) was founded in 2015. They studied chamber music at the Lyon Conservatoire (CNSMD) and get invited to many master classes

and academies. In 2015 the quartet was on stage with the Bill T. Jones/Arnie Zane Company. It won the FNAPEC competition in March of this year.

The members of the **Cassadó Quartet** are Sergio Aparicio Rodríguez (violin), Sigurjon Freyrsson Lorenzo (violin), Marleen A-Tjak (viola) and Andrea Gómez Oncina (cello). They met in 2013 at Codarts, Hogeschool voor de Kunsten in Rotterdam. Currently they are studying at the Nederlandse StrijkKwartet Academie in Amsterdam. Recently they collaborated with the French Theater Company Vivarium Studio in the Rotterdamse Schouwburg. The quartet has a large variety of styles in their repertoire going from Haydn to Schönberg. They have also played the Mahler's 4th Symphony arranged for ensemble. They named the quartet after Gaspar Cassadó, a Spanish cellist and composer from the beginning of 20th Century.

The **Ebonit Saxophone Quartet** (Simone Müller, Dineke Nauta, John Pfeuffer and Paulina Marta Kulesza) is an ensemble of musicians from Poland, the Netherlands and Germany, which has performed in many major concert halls. It has performed at international festivals in Scotland, the Netherlands and Germany, and has won several awards. The quartet is going to tour the Netherlands next season for the Dutch Classical Talent Tour. It is also performing in a stage concert by Oorkaan. The quartet has built up a wide repertoire since was founded in 2011, ranging from original French saxophone quartets and adaptations of string quartets to contemporary compositions.

internationaal
podiumkunsten
amsterdam

4 – 26 juni 2016
download de
app van het festival

HOLLAND FESTIVAL

VRIENDEN

Het Holland Festival heeft het getroffen – met Vrienden die zich betrokken voelen bij kunst, die het werk van artiesten van wereldklasse willen volgen en die het festival steunen in de ambitie om nieuw werk te blijven presenteren, initiëren of (co)produceren. Vrienden vormen het hart van het festival en hun genereuze steun helpt om elk jaar een toonaangevend programma te maken. Het verheugt ons dat we u deze voorstelling mede dankzij de Vrienden van het Holland Festival kunnen tonen.

**Ruth Mackenzie en Annet Lekkerkerker,
directie Holland Festival**

FRIENDS

The Holland Festival is lucky – with Friends who are passionate about art, welcoming to our world class artists, ambitious to help the festival to present, commission and (co)-produce brilliant new work. Friends are the heart of the festival and their generous support helps the festival to create an exciting programme each year. We are delighted to be able to present this performance with support from the Friends of the Holland Festival.

**Ruth Mackenzie and Annet Lekkerkerker,
board Holland Festival**

HOLLAND FESTIVAL 2016

directie

Ruth Mackenzie, *artistiek directeur*
Annet Lekkerkerker, *zakelijk directeur*

raad van toezicht

Martijn Sanders, *voorzitter*
Gert-Jan van den Bergh
Mavis Carrilho
Ben Noteboom
Tom de Swaan

Het programma van het Holland Festival kan alleen tot stand komen door subsidies, bijdragen van sponsors en fondsen en door de gewaardeerde steun van u, ons publiek.

hoofdbegunstiger

Fonds 21

subsiënten

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Gemeente Amsterdam

fondsen, sponsors en instellingen

Stichting Ammodo, Rabobank Amsterdam, Stichting Dioraphte, VSBfonds, Hotel Casa400, Turing Foundation, Ernst von Siemens Music Foundation, Fonds Podiumkunsten, Bloomberg, Kempen & Co, European Cultural Foundation, Prins Bernhard Cultuurfonds, Brook Foundation, Westergasfabriek/MeyerBergman, Clifford Chance LLP, Pro Helvetia, WeTransfer, Automobielbedrijf Van Vloten, Goethe-Institut, Lloyd Hotel, Stichting Betrokkenen Stedelijke

Vernieuwing, Het Kersjesfonds, Volkshotel, Amerikaanse Ambassade Den Haag, Institut Français des Pays-Bas, Ambassade van Frankrijk in Nederland, Hofsteestichting

HF Business

Beam Systems, De Nederlandsche Bank N.V., DoubleTree by Hilton, G&S Vastgoed, ING Groep, Loyens & Loeff, Ten Have Change Management, WPG Uitgevers B.V.

mediapartners

NTR, VPRO

board of governors

De genereuze, meerjarige verbintenis van de Governors is van groot belang voor de internationale programmering van het Holland Festival en met name voor het aangaan van internationale coproducties.

G.J. van den Bergh en C. van den Bergh-Raat, Bernard en Ineke Dijkhuizen, Angela en Leendert van Driel, Jeroen Fleming, P. Gerla, H.J. ten Have en G.C. de Rooij, J. Kat en B. Johnson, Ton en Maya Meijer-Bergmans, Françoise van Rappard-Wanninkhof, M. Sanders, A.N. Stoop en S. Hazelhoff, Tom de Swaan, Elise Wessels-van Houdt, H. Wolfert en M. Brinkman

Governors die anoniem wensen te blijven.

hartsvrienden

R.F. van den Bergh, Kommer en Josien Damen, Sabine van Delft-Vroom, Huub A. Doek, J. Fleury, Tex Gunning, V. Halberstadt, Wendy van Ierschoot, Isaïc en Francien Kalisvaart, Giovanna Kampouri Monnas, Luuk H. Karsten, Frans en Willeke Koffrie, Kristine Kohlstrand,

Joost en Marcelle Kuiper, Monique Laenen en Titus Darley, Cees Lafeber, Sijbolt Noorda en Mieke van der Weij, Ben Noteboom, Robert Jan en Mélanie van Ogtrop-Quintes, Marsha Plotnitsky, Pim en Antoinette Polak, Anthony en Melanie Ruys, Patty Voorsmit

beschermers

Lodewijk Baljon en Ineke Hellingman, Irma Boom en Julius Vermeulen, S. Brada, Frans en Dorry Cladder-van Haersolte, J. Docter en E. van Luijk, L. Dommering-van Rongen, E. Granpré Moliere, M. Grotenhuis, E. Horlings, J. Houwert, R. Katwijk, R. Kupers en H. van Eeghen, J. Lauret, A. van der Linden-Taverne, F. Mulder, Adriaan en Glenda Nühn-Morris G. van Oenen, H. Pinkster, H. Sauerwein, R. van Schaik en W. Rutten, K. Tschennett, Wolbert en Barbara Vroom, P. Wakkie, A. van Wassenaer, O.L.O. en Tineke de Witt Wijnen-Jansen Schoonhoven

begunstigers

A. van de Beek en S. van Basten Batenburg, E. Blankenburg, Co Bleeker, A. Boelee, Wim Boerman, K. de Bok, Jan Bouws, E. Bracht, W.L.J. Bröcker, G. Bromberger, Rachel van der Brug, D. de Bruijn, M. Daamen, J. Dekker, M.H. Dijkgraaf, M. Doorman, Chr. van Eeghen, J. van der Ende, Ch. Engeler, E. Eshuis, E. de Graaff Van Meeteren, F. Grimmelikhuisen, D. Grobbe, Annelies Heidstra en Renze Hasper, J. Hennephof, G. van Heteren, L. van Heteren, B. van Heugten, S. Hodes, Herma Hofmeijer, J. Hopman, E. Hummelen, Yolanda Jansen, P. Jochems, Jan de Kater, J. Keukens, P. Krom, A. Ladan, M. Le Poole, M. Leenaers, K. Leering, T. Liefwaard, A. Ligeon, T. Lodder, Ken Mackenzie, A. Man, D. van der Meer,

E. van der Meer-Blok, A. de Meijere, E. Merkx, Jaap Mulders, H. Nagtegaal, La Nube, Kay Bing Oen, P.M. Op de Coul, E. Overkamp en A. Verhoog, P. Price, F. Racké, H. Ramaker, S. van de Ree, Wessel Reinink, L. Remarque-van Toorn, Thecla Renders, M. Roozen, G. Scheepvaart, A. Schneider, H. Schnitzler, G. Scholten, E. Schreve-Brinkman, Steven Schuit, P. Smit, G. Smits, I. Snelleman, A. Sonnen, K. Spanjer, W. Sorgdrager en J.F.F. Lekkerkerker, C. Teulings, H. Tjeenk Willink, A. Tjoa, Y. Tomberg, H. van der Veen, M.T.F. Vencken, R. Verhoeff, R. Vogelenzang, F. Vollemans, M.M. de Vos van Steenwijk, A. Vreugdenhil, A. Wertheim, M. Willekens, M. van Wulfften Palthe, M. Yazdanbakhsh, P. van der Zant, M.J. Zomer, P. van Zwieten en N. Aarnink

jonge begunstigers

Kai Ament, Helene Bakker, Aram Balian, Ilonka van den Bercken, Maarten Biermans, Jasper Bode, Quirijn Bongaerts, Maarten van Boven, Rolf Coppens, Tessa Cramer, Matthijs Geneste, Susan Gloudemans, Jolanda de Groot, Marte Guldemon, Pieter Guldemon, Nynke de Haan, Hagar Heijmans, Hannah Huber, Jort van Jaarsveld, Daan de Jong, Judith Lekkerkerker, Pieter van der Meché, Frans Muller, Boris van Overbeeke, Menzo Reinders, Gijs Schunselaar, Farid Tabarki, David van Traa, Frank Uffen, Helena Verhagen, Merijn van der Vlies, Danny de Vries, Marian van Zijll Langhout

liefhebbers

Alle 679 Liefhebbers.

Vrienden die anoniem wensen te blijven.

WORD VRIEND

Het Holland Festival heeft ook uw steun nodig: word Vriend!

Als Vriend draagt u actief bij aan de bloei van het Holland Festival.

Liefhebber - vanaf € 55 per jaar
U ontvangt dit programmaboek gratis, u heeft voorrang bij de kaartverkoop en u krijgt korting op tickets.

Begunstiger - vanaf € 250 per jaar (of € 21 per maand)
Uw bijdrage komt rechtstreeks ten goede aan de internationale programmering van het Holland Festival. Als Begunstiger heeft u recht op vrijkaarten en andere aantrekkelijke privileges.

Jonge begunstiger - vanaf € 250 per jaar (of € 21 per maand)
Ontvang dezelfde privileges als de Begunstigers én neem deel aan een speciaal programma waarin je elkaar ontmoet en voorstellingen geselecteerd zijn die je niet mag missen.

Beschermer - vanaf € 1.500 per jaar (of € 125 per maand)
Als dank voor uw aanzienlijke bijdrage aan de internationale programmering van het Holland Festival ontvangt u een uitnodiging voor de openingsvoorstelling en voor exclusieve bijeenkomsten, naast vrijkaarten en andere privileges.

Hartsvriend - vanaf € 5.000 per jaar
Als Hartsvriend van het Holland Festival nodigen we u uit om dichterbij de makers te komen. Met gelijkgestemden en gasten

BECOME A FRIEND

The Holland Festival needs your support too – become a Friend!

As a Friend, you actively contribute to the Festival's ongoing success and growth.

Liefhebber - from € 55 annually
You will receive programme books such as this one for free, have access to advance ticket sales and get discounts on tickets.

Begunstiger - from € 250 annually (or € 21 per month)
Your contribution goes directly to the Holland Festival's international programming. As a Begunstiger, you have a right to free tickets and other attractive privileges.

Jonge Begunstiger - from € 250 annually (or € 21 per month)
Receive the same privileges as the Begunstigers and also take part in a special programme in which you meet each other at selected shows that are too good to miss.

Beschermer - from € 1.500 annually (or € 125 per month)
As thanks for your considerable contribution to the Holland Festival's international programming, you receive an invitation to the opening performance and exclusive gatherings in addition to free tickets and other privileges.

Hartsvriend - from € 5.000 annually
We invite Holland Festival Hartsvrienden to become more closely acquainted with the makers of the Festival and meet like-minded people and guests.

van het festival verwelkomen we u graag op speciale gelegenheden en geven u een blik achter de schermen.

Geefwet

Sinds 1 januari 2012 is het nog aantrekkelijker om het Holland Festival te steunen vanwege de Geefwet die tot 1 januari 2018 van kracht is. De Geefwet houdt in dat giften aan culturele ANBI's met 25% verhoogd mogen worden tot een maximum aan schenkingen van € 5.000 per jaar. Schenkt u meer dan € 5.000, dan kunt u het resterende bedrag voor het reguliere percentage (100%) aftrekken van de inkomstenbelasting.

De voordelen van de Geefwet gelden voor alle belastingplichtigen (particulieren en bedrijven) en zijn van toepassing op zowel eenmalige als periodieke schenkingen.

Voordeel van een periodieke schenking

Een eenmalige gift is beperkt aftrekbaar voor de belasting. Het totaal van de giften op jaarbasis dient hoger te zijn dan 1% (drempel) en kan tot maximaal 10% (plafond) van het inkomen worden afgetrokken. Een periodieke gift is een gift waarbij voor een periode van ten minste vijf opeenvolgende jaren een gelijke uitkering wordt gedaan, vastgelegd in een periodieke akte. De gift is volledig aftrekbaar zonder aftrekdrempel of aftrekplafond.

Wilt u ook Vriend van het Holland Festival worden? Ga voor meer informatie en een aanmeldformulier naar hollandfestival.nl (steun HF) of neem vrijblijvend contact op met Leonie Kruijenga, hoofd development op 020 – 788 21 18.

Donations to the Festival are tax-deductible

Between 1 January 2012 and 1 January 2018, a special tax law is in effect which makes it more advantageous to make charitable donations. Called the 'Geefwet', this law allows you to claim your deductions to cultural organizations with ANBI status with an additional 25% for tax benefits (a total of 125%). The Holland Festival has such an ANBI status. The fiscal advantage applies to donations that total a maximum of € 5.000 annually. If you donate more than € 5.000 to registered charities, you can deduct the remaining amount for the regular percentage (100%). The advantages of the Geefwet apply to all taxpayers (private parties and businesses) and are applicable to both individual and periodical gifts.

Advantages of a periodical gift

Restrictions apply to deductions for individual gifts. Individual gifts are tax-deductible when the total amount of gifts given in one year surpasses 1% of your income, with a minimum of € 60. The amount given above the minimum threshold is tax-deductible. The maximum deductible amount is 10% of your threshold income. There are fiscal benefits for periodical gifts with an annuity construction for five years and upwards. If you choose to support the Holland Festival for a minimum of five years, your gift will be fully tax-deductible.

If you would like to become a Friend of the Holland Festival, go to our website hollandfestival.nl (Support HF) for more information or call Leonie Kruijenga, head of development, for an informal talk without obligations: 020 – 788 21 18.

COLOFON COLOPHON

Holland Festival

Piet Heinkade 5

1019 BR Amsterdam

tel. +31 (0)20 – 788 21 00

info@hollandfestival.nl

www.hollandfestival.nl

tekst text

Vincent Kouters,

Kronos Quartet

vertaling translation

Brendan Monaghan,

Frank van Lieshout (E-N)

eindredactie en opmaak

editorial and lay-out

Holland Festival

ontwerp design

thonik

omslagfoto cover photo

Erik Kabik

druk printing

Tuijtel, Hardinxveld-Giessendam

© Holland Festival, 2016

Niets uit deze uitgave mag op welke wijze dan ook worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het Holland Festival.

No part of this publication may be reproduced and/or published by any means whatsoever without the prior written permission of the Holland Festival.

Hoofdbegunstiger:
FONDS 21

**FIFTY FOR THE FUTURE WORDT
MEDE MOGELIJK GEMAAKT DOOR:**

KRONOSQUARTET

Rabobank

**FONDS
PODIUM
KUNSTEN
PERFORMING
ARTS FUND NL**

Het Kersjes Fonds

